

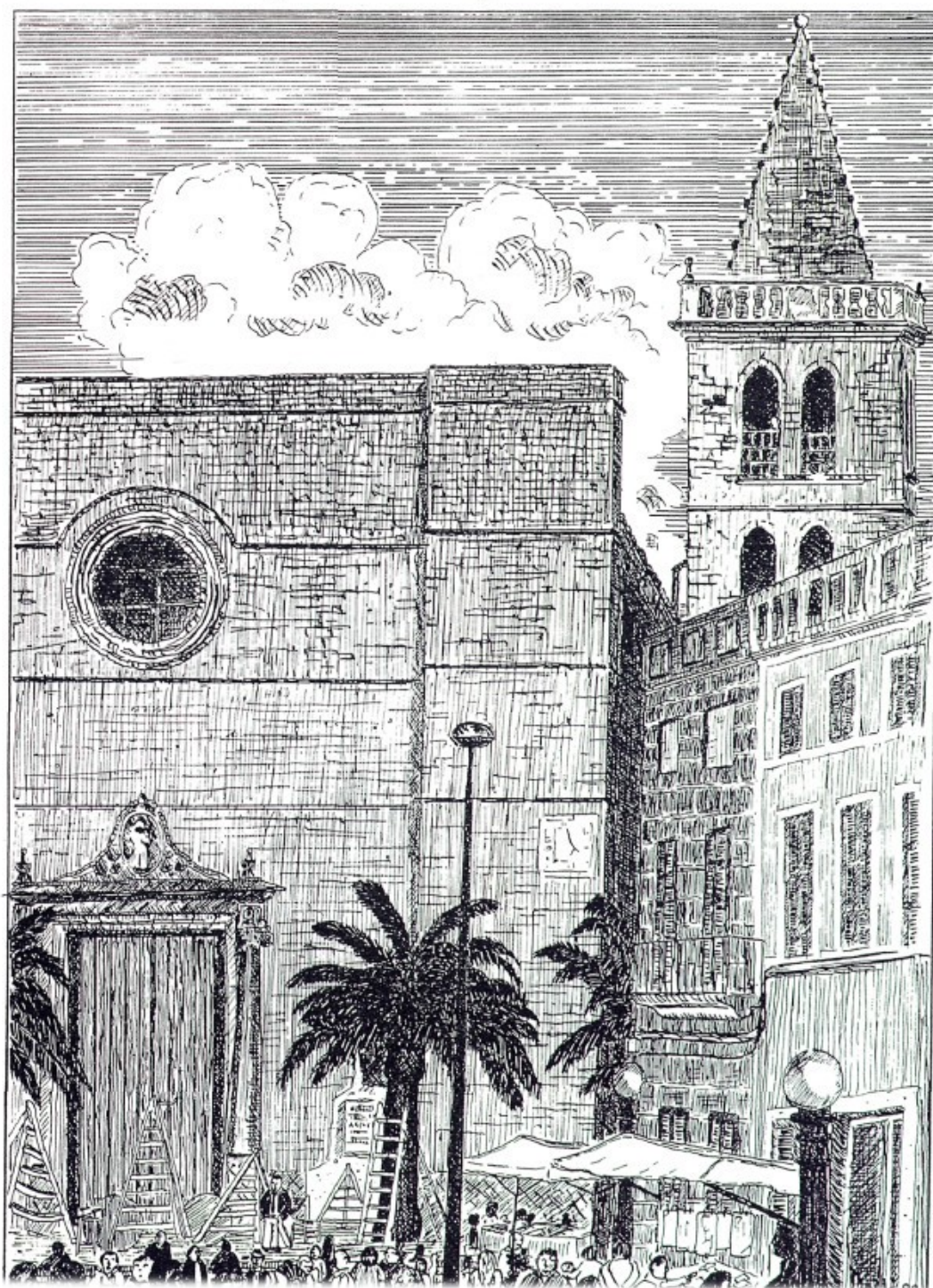

PREMS
CORONA

Foganya

REVISTA D'INFORMACIÓ I CULTURA DEL GRUP FOGANYA

PORRERES ANY IV - N.º 18 - OCTUBRE 1992 - DL PM 1417 1989
450 exemplars - 250 ptes. - Imp. 21 - X - 92 - Sor. 29 - X - 92

REVISTA D'INFORMACIÓ I CULTURA del Grup Foganya, bimensual.
 Informació i correspondència c/Molins nº2; 07260 PORRERES.

DIRECCIÓ GENERAL Junta Directiva del Grup Foganya.

DIRECCIÓ Jaume Rosselló i Verger.

CONSELL DE REDACCIÓ: Francesca Servera Toledo, Antoni Matas
 Blanch i Iolanda Barceló Màrquez.

COLLABORADORS: Miquel A. Nicolau Tomàs, Ses Xafarderes, Mar
 cel Sastre Llodrà, Bartomeu Servera Sitjar, Antoni Rosselló
 Verger, Antonia Rosselló Tomàs, Joan Roig Dalmau, Policia -
 Local, Francesc Servera Veny, Coral de Porreres, Jaume Vidal
 Bauzà, Ferran Mancebo Coloma, Sebastià Melià, Antoni Arcas,
 Agnès Sitjar, Magdalena Melià Matas, Pep "Pulit", Caterina
 Armero, Angel Oneto Veny, Antoni Servera Veny, Joan Sorrell.

DIBUIXANTS: Miquel Morlà Vicens i Juli Servera Viedma.

FOTOGRAFIA: Sebastià Vidal, Antoni Melià i Sebastià Mestre.

S U M A R I

Sumari i explicació portada.....	2
Editorial.....	3
Enterraments.....	4 i 5
Possessions del terme.....	6 i 7
Comparació demogràfica.....	8
Circulem.....	9
Vida del Grup Foganya.....	10
Records amb delit.....	11
Espipellant els anys.....	12 i 13
La Filarmònica.....	14 i 15
Informa la policia.....	16 i 17
Xemeneies.....	18
Coneguem el nostre entorn.....	19 i 20
Cinquantenari de la Coral.....	21
Bodes.....	22 i 23
Caçat al vol.....	24
Prehistòria de Porreres.....	25, 26 i 27
Treu cap treu maga.....	28 i 29
Matances.....	31
Defuncions.....	33
Deport.....	34, 35, 36, 37, 38, 39 i 40
Encreuat.....	41
Sopa de lletres.....	42
Poema "Retorn".....	43
serveis d'informació.....	44
Testament.....	45 i 46
Macropresó.....	47
L'escola de música vos informa.....	48 i 49
Molí de'n pellisa.....	50 i 51
Jugam atruc?.....	52
Molins de sang.....	53
De tot un poc.....	54
Poemes.....	56
Glosat Pep Pulit.....	57
Còmic.....	58
Possessió son Nebot.....	59
Cuina de son Nebot.....	60

EDITORIAL

ENS ALEGRA COMPLIR ANYS

Amics lectors de Foganya: amb el delit de tornar grans, els escabotells truien, preparant la festa de fer els anys, i fan trompitxar els seus. Hi heu de venir, que faig festa i ja en faig 5, 6, 7... i la frissor de creixer els empeny cap el fer via, d'aquesta vida atropellada, vertiginosa, fugissera, com una verga de llamp de tempesta d'estiu o una espira de coet de revetla.

Aquesta cavil·lació dies enrera, recordant la preparació de FOGANYA nº 0 octubre 1989, em cossigollava nostàlgicament i tenia delit de neixença, de creixer, de madurament.

Quatre anys de vida, superant treballs i dificultats que sols els que hi posen les mans, coneixen.

Servesquen aquestes lletres, de consideració a tots els que d'una manera o altre, han fet possible eix neixement, de FOGANYA i la seva curta vida, els qui per un motiu o altre s'aturen en la seva col·laboració, a més de l'agraïment, els convidam a que s'animin de bell nou.

Els que segueixen, esforçadament, treballant, posant la seva branca o feix, que sia, perquè FOGANYA no s'apagui, a més de les gràcies més sentides, els hi desitjam il·lusió i força per seguir, recordau que el SEGUIR era el lema de l'editorial de la revista nº 16.

Alegrem-nos tots pel quart aniversari del nostre neixament.

Amb la gojosa alegria que dona creixer, tornar grans, vos convidam a arradossar-vos a nostre FOGANYA amb el propòsit de donar-vos l'escalfor porrerença, dins el ventall d'humor, serietat, històric, present.

Amb tot l'afecte i simpatia.

Molts d'anys i fins sempre.

Pregam a tots els col·laboradors de FOGANYA i a tots els qui estiguin interessats en publicar qualche escrit, entreguin els treballs abans de dia 4 de desembre,
Gràcies.

ELS ENTERRAMENTS A PORRERES (S.XVII-XVIII): LOCALITZACIÓ ESPAIAL I SITUACIÓ SOCIO-ECONOMICA DELS DIFUNTS.

Fins a les reformes liberals introduïdes a principis del regnat d'Isabel II (1835) l'espai destinat a enterrament dels difunts de cada població eren els edificis religiosos (catedrals, convents i parròquies) amb les zones que els enrevoltaven (claustres, patis,...). Raons lògiques de tipus sanitari obligaren a allunyar dels centres de població aquesta pràctica, creant-se a les rodalies dels mateixos els cementeris municipals, situant-lo a Porreres vora la capella de la Santa Creu d'en Net, el seu emplaçament actual.

Una cata realitzada en els registres de defuncions, des de mitjans del segle XVII fins al primer quart del XVIII, localitzats a l'arxiu parroquial de Porreres (arxiu riquíssim, encara que en una situació deplorable, exposant a l'humitat el seu legat documental), ens deixa entreveure una seqüència d'espais utilitzats com a sepultures (escollits pels difunts en els testaments), situats a l'església parroquial. Cal dir que ja es tractaria del nou temple, ja que el marc cronològic d'aquest petit estudi és, a grans trets, l'emprat per la construcció d'aquest sota l'antiga església gòtica de Sant Joan Baptista i Sant Joan Evangelista.

Així doncs, podríem establir una diferenciació en la situació espacial de les sepultures:

- fora de l'església.
- dintre de l'església.

Fora del temple pròpiament dit hem pogut localitzar dues zones utilitzades: el cementeri i el fossar. Dintre d'aquest darrer si solien enterrar els individus de les capes més baixes de la comunitat (pobres; veim casos de *pobres mendicants* trobats morts als carrers o a foravila). El cementeri era el lloc d'enterrament comú utilitzat per la mà menor i part de la mà mitjana.

S'ha d'entendre a la pagesia d'aquests segles com un estament (braç forà) sub-dividit en tres: mà major, mitjana i menor, segons la vàlua de les seves pertinences (terres).

A l'interior del recinte sagrat la majoria dels sepulcres es localitzaven a la capella del Roser (*dins lo vas dels confreres del Roser*) haguent-hi elements de la mà major i mitjana (especialment els menestrals). Diferents llinatges porrerencs, entenguent aquí llinatge no com a tots els que duïen aquest dins el poble, sinó que designava a un grup de famílies amb bona situació socio-econòmica i amb un llinatge comú, enterraven els seus morts a capelles determinades de l'església:

-Vas dels Mesquides: capella de sant Bernat.

-Vas dels Serveres i dels Valls: capella de les Ànimes.

-Vas dels Nicolaus: capella del Corpus.

-Vas dels Mores: capella de Sant Antoni.

Cal resaltar que les dues famílies porrerenques amb una major valoració catastral, les Llompart de Son Servera i els Nebot del Puig, tenien una localització molt "privilegiada" a l'hora d'enterrar els seus morts. Els primers eren depositats baix la grada de l'altar major, davant la llàntia del Santíssim Sacrament. El capità de guerra Bernat Nebot del Puig, en el seu testament (29-1-1706) especificava que volia esser ente-

rrat baix la grada de la capella on es trobava colocada la imatge del Beat Ramon Llull, per la gran devoció que li tenia.

Ja per acabar dir que els membres del clergat parroquial i segons quines personalitats (metges, notaris) desitjaven esser enterrats en zones molt a prop de l'altar major: sota el banc del batles, capelles laterals de l'altar, etc.

Bartomeu Servera Sitjar

En Bartomeu Servera Sitjar, és d'aquells que caminen sense fer potades, però estan segurs cap allà on van.

Ens feim de topar-lo per donar-li l'enhorabona, ell fa la mitja com si no sapigués perquè.

-Tomeu, sabem que has acabat la llicenciatura d'història, amb notes...

Ell comenta, -No és tant com diuen.

Però sí, noltros sabem que ha acabat amb notes brillants i per això a nostre a nostre amic i col·laborador de Foganya, li desitjam que li arribi nostre més vertadera felicitació i un fecund gratar dins la història per fer fructificar l'avui recordant el passat.

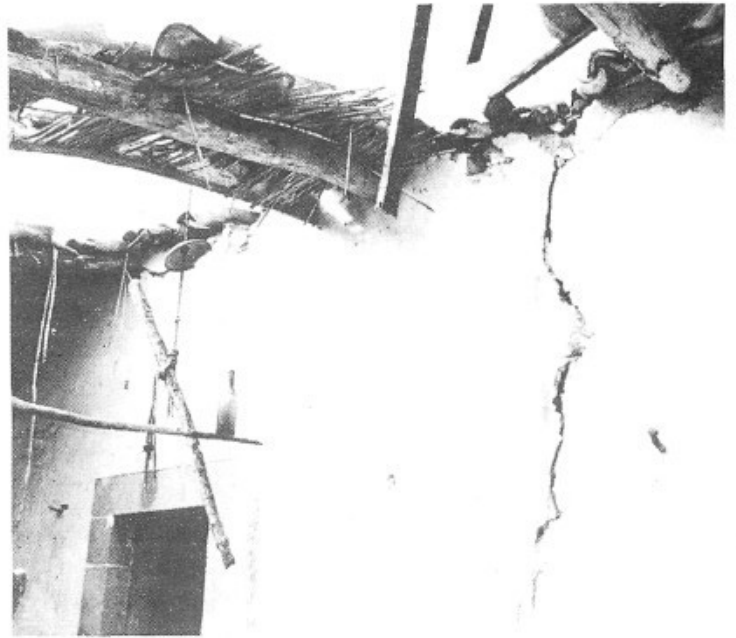
Enhorabona Tomeu i endavant.

La Direcció

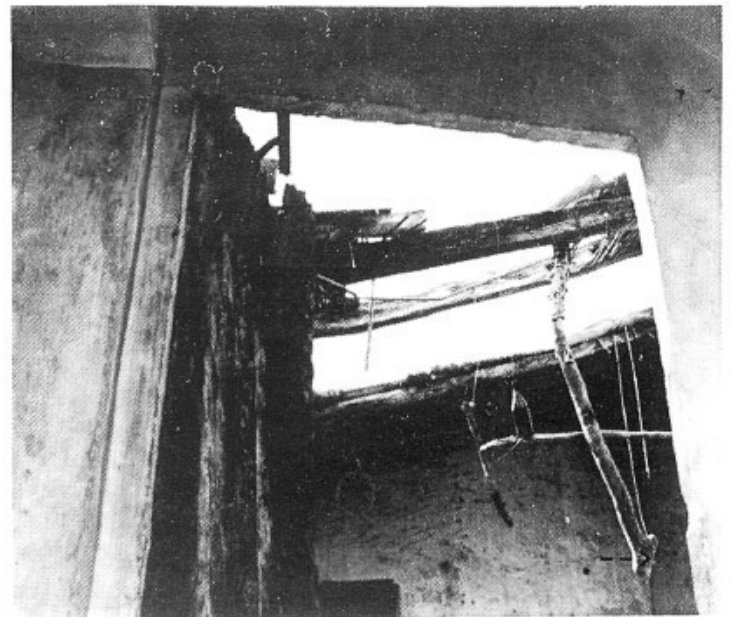
LES POSSESSIONS DEL TERME

Pareixia impossible que en tants pocs anys, només una dècada, arribàssim a presenciar una decaïguda quasi total del nostre fora vila; especialment pel que fa al cas de les possessions, molt abundants al nostre terme i que en altres èpoques arribaren a ser de les més productives de Mallorca.

Si ens remontam als acabaments del segle XVII, la història ens conta que a les possessions de Porreres hi havia molta de vinya i un bon grapat de guardes d'ovelles. A la vila, hi vivien moltes famílies que es dedicaven a les mercaderies o tenien tavernes. La producció de vi, així com la venda o arrendament de pastures per a les ovelles donaven la major part dels beneficis al nostre poble.

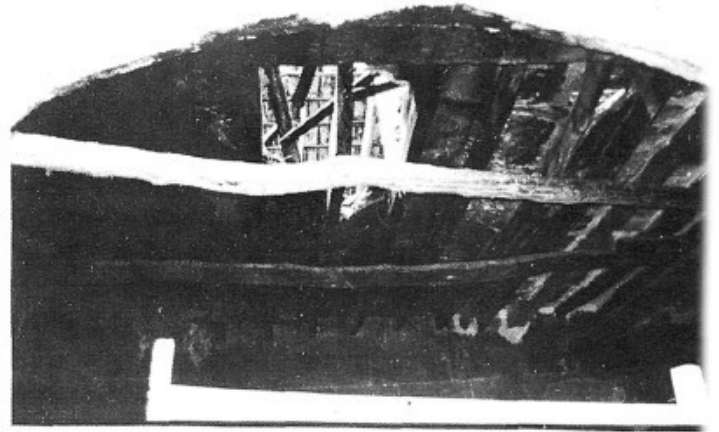
Al segle XVIII, el cultiu de la vinya anà en augment. Una bona part de la producció es consumia dins el mateix poble i la resta en altres viles de Mallorca. En aquell temps es considerava que el vi no es podia embarcar, perquè deien que quedava alterat en passar per la mar. Aquesta circumstància va fer que les viles productores es decidissin a convertir-lo en aiguardent.

Així cap al primer quart del segle XVIII, Porreres i Felanitx es convertiren en capdavaners de la nova indústria de l'aiguardent dolç rebaixat amb herbes. L'any 1724 trobam les primeres dades d'exportació d'aiguardent fora de Mallorca. La possessió d'Es Pagos, que en aquell temps era la millor de tot el terme, realitzava exportacions d'anissats cap a Génova (Itàlia).

Una forta crisi que esdevingué l'any 1748, quan va estar 14 mesos sense ploure, canvià la situació. Als anys següents, les exportacions canviaren. A mitjans del segle XVIII ens trobam amb productes nous: safrà, prunes, vi moscatell, cebes, sindries, esperit de vi i garroves.

Durant el segle XIX, la situació no canvià gaire. En una exposició de productes agrícoles feta a Montission, a la que va assistir-hi la reina Isabel II, aquesta rebé un obsequi de safrà de la nostra vila, igualment el Marquès de Sa Bastida rebé un premi per la presentació de tres ampolles de vi negre de la seva producció.

En el present segle es registra l'aparició dels ametllers i els albercoquers i també la formació, l'any 1957, de la Cooperativa Agrícola, que proporciona als nostres pagesos llavors escollides, fertilitzants i insecticides.

De l'albercoc moltes coses es podrien dir. El mencionat producte ha estat exportat als Estats Units, Brasil, Venezuela, Belgica, Holanda, Irlanda, Noruega o Finlàndia. No obstant, els sequers han desaparegut i a la darrera temporada han estat quasi 2000 les tones d'albercoc que s'han perdut als arbres.

De tot això poca cosa queda és suficient donar una volta pel terme per comprovar com el camp de Porreres i per extensió tot el mallorquí, necessita una forta revitalització o acabarà morint.

Joan Sorell

Comparació demogràfica de Porreres

NAIXEMENTS

1991

1992

SETEMBRE:

Dia 14: Coloma Maimó Roig
" 18: Guillem Nicolau Coll

Dia 20: Maria Barceló Amengual
" 30: Antoni Gornals Miralles

DEFUNCIONS

1991

1992

SETEMBRE:

Dia 3: Rafel Beltran Muntaner, 80
" 12: Josep Serra Mora, 69

Dia 3: Francesca Moll Bauzà, 80
" 8: Magí Mora Coll, 81
" 9: Jerònia Lladó Cerdà, 69
" 13: Guillem Barceló Barceló, 78
" 19: Apollònia Garí Ripoll, 83
" 6: Patricia Mª Álvarez
Barceló, 1 mes (1992)
" 30: Catalina Ferrà Gornals, 83

MATRIMONIS

1991

1992

SETEMBRE:

Dia 14: Jaume Martorell Janer i
Margalida Garau Pérez

Cap matrimoni

SI VOLS PICAR O ROAGAR

EN MATEU EL TE FARÀ

I SI TE VOLS ABAURAR

MARUJA ET BOCARÀ

ARA QUE JA O TENS CLAR

LA SIRENA RA RA RA!

C/ Almoina 44
PORRERES t. 647832

CIRCULEM

MILLOR

Diuen que han dit que han sentit a dir que diven, etc. i així podríem seguir indefinidament.

Avui ningú no es pot excusar amb la ignorància. Tots els conductors de vehicles o motor han rebut un fulletí d'informació que els ensenya la nova normativa, recalcant en especial l'ús de casc, la velocitat dins les poblacions i l'obligació del cinturó de seguretat.

A Porreres fa molts d'anys que repetesc el mateix, s'ha tingut la sort de tenir molts pocs accidents mortals de trànsit; tan de bo que no n'hi hagués hagut cap mai, però ¿Fins quan ens acompanyarà dita sort?

Sembla que al nostre poble no existeixen lleis ni normes a complir, és un desgavell total, sinó fixau-vos un dia qualsevol; Quants cotxes circulen amb cinturó posat?

Aborriona veure com circulen els ciclomotors pels carrers llargs i drets, creguent que perquè aquests carrers donen a sa plaça se té preferència per tots els cantons que se passen, ¿Fins quan se tolerarà que se circuli amb sentit contrari?, ¿No se poden respectar les senyals de STOP?. A mi circulant pel carrer de Sa Galla, vaig treure un poc el morro del cotxe, al cantó de l'Almoina i un motoret que devallava de sa part del cine sense fer cas de la senyal de STOP que tenia, va passar pel davant i quan va veure el morro per poc pegà a sa farmàcia sense poder-se aturar, hi ha que afegir que aquest motoret el conduïa un camioner i a damés duia un ninet a darrera, cosa totalment prohibida. ¿Què hagués passat si jo no m'atur a temps i el deix passar encara que jo tenia preferència?

Dins el poble a menys que estiga senyalitzat no hi ha carrers preferents, la preferència és de la dreta, tampoc hi ha carreteres, sinó travessies i també té preferència el de la dreta, repetesc, sempre que no estigui senyalitzat.

Ja sé que molts sabeu tot això i més, però per si qualcu dubtàs, que serveixi de recordatori i sobretot que serveixi per una millor circulació i per evitar accidents que tantes males conseqüències duen.

Antoni Rosselló

Vida del Grup Foganya

Aixis com a la darrera revista us deiem que la darrera activitat va ser "les llanternes de meló", que per cert no hi hagué massa participació. De llavors ençà el moviment del Grup més que activitat exterior i manual ha estat d'intensitat i d'organització.

Vos diré que en aquest temps el que s'ha fet ha estat per exemple, preparar les activitats per Sa Fira, com són la venda de revistes i enguany per primer, hi haurà una exposició de fotografies de diferents moments de vida del grup durant aquest any passat.

També hi haurà una visualització de cintes de video com "la Passió 92", "La Deixa del Geni Grec", "Les matances 91", (aquest darrer ens ha duit molta de feina i temps); També el dia del firó, és a dir, dia 2 de novembre, tendrem un horabaixa infantil d'unes tres o quatre hores de durada, hi haurà rompudes d'olles corregudes de sacs i altres jocs que al moment oportú detallarem, esperam que la participació sigui ben nombrosa per part de l'alloteria porrerenca.

No descuidem que ja comença a ser hora de parlar de MATANCES.

Preparar ses Matances no és tan bo de fer, s'ha de cercar el porc, el lloc adequat, eines, fogons, calderes posts i taules, ganivetes i gent, gent disposada a fer feina, gràcies a Déu el Grup Foganya sempre ha comptat amb un equip nombrós de matancers.

El dia de ses Matances, és un dia de molta de bulla, reim, contam acudits, feim jocs com rompre olles, estirar corda..., bé que he d'anar a contar-vos, el dia de sa Fira ho podreu veure voltros mateixos al video que vos tenim preparat.

Animau-vos i veniu a participar de la festa, festa per Porreres, festa per a tothom, és a dir, Matances del Grup Foganya.

Miquel A. Nicolau Tomàs

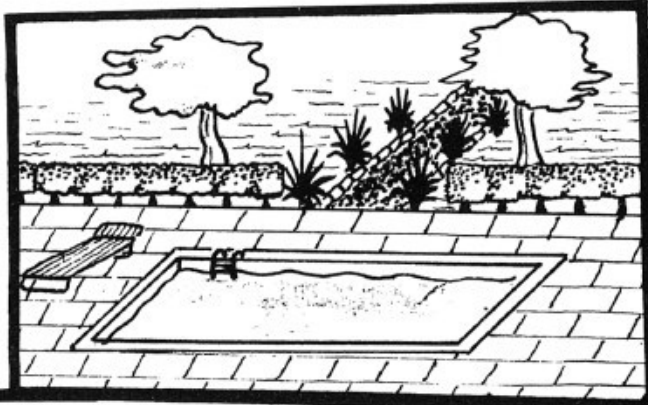
Manteniment de jardins i piscines.

**C/ Sant Felip, 63
Tel. 16 80 52
07260 PORRERES**

FEYPO

ELS NOSTRES SERVEIS SÓN:

- Manteniment de jardins
- Construcció i disseny de jardins
- Manteniment de piscines
- Productes químics per a piscines
- Suministre de plantes
- Instal·lacions de reguiu.

Records amb delit

Record amb delit un dia, per esser més concreta un dissabte, en què un grup de joves molt engrescats quedaren per veurés a una hora per partir de Porreres cap a Palma, s'objectiu era anar a parlar amb s'autor de sa comèdia que el Grup havia de representar aviat.

Qualcú va tocar a sa porta i sortí un home d'una cinquantena d'anys, cabells grisos, més aviat prim, amb ulleres, sa boca relativament grossa i amb un sonriure satisfet ens deixà entrar dins casa seva. Presentacions, bla, bla, ja, ja i ja vàrem entrar per feina; Qui és Sa Padrina? som jo. Ah! Idò, veus això quan estàs en aquesta escena t'anirà bé això o allò altre, perquè s'obra va per aquí i per allà... Es veu ben clar que s'home viu ben bé ses escenes, que sap es papers fil per randa i allò més notable en ell gaudeix quasi eloqüentment

tot això des món des teatre. Si a mi em demanassin quina impressió tenies d'aquest gran home, els diria que era més bé rarenc, emperò bé, jo només vaig tenir ocasió de veure'l aquesta vegada; sí que hi puc afegir que era un gran escriptor, un des pocs que teniem en aquestes illes i que realment hem perdut un gran personatge dins aquest món.

Evidentment us parlava des desaparegut enguany Joan Mas, i no he volgut perdre aquesta ocasió per dedicar-li unes quantes línies encara que no el conegués el suficient, però des d'aquí Joan, et donam l'enhonorabona, tant jo particularment, com tot es Grup Foganya, que tantes obres ha representat escrites per tu; Gràcies per s'herència que mos has deixat per a tots nosaltres...

Al Cel sia

Una des Grup

Viveros
Pou Nou

VENDA DE FLORS I PLANTES
ELABORACIÓ DE RAMS CENTRES
I CORONES;

tlf. 64 74 07 - 64 73 87

ESPIPELLANT ELS ANYS II ÈPOCA N°14

La fira el dia de Tots Sants, això és un desbarat, això no pot esser mai!.

Amb ses orelles florides de sentir aquestes exclamacions i d'altres per l'estil, vull a aquesta espipellada, al mateix temps que recordar fires passades pentura amb nostàlgia i melancolia i altres vegades amb pesar i avorriment, sopesar o considerar els aspectes negatius que pugui conllevar la coincidència de la fira amb un dia tan assanyalat com dia 1 de novembre.

La fira o mercat, perquè en principi les fires mes que res, eren mercats d'aquelles mercaderies, que siguent de la regió no es trobaven al poble o punt on es feia la fira i no es trobaven a l'abast de la gent.

El dia de la Fira es traginaven amb carros i més tard amb tren, aquells productes que durant l'any no hi eren; per les fires podien comprar animals, bisties, bous, mens, cans de bestiar, etc... (el bestiar se treginava a peu); tests i ceràmiques, plats, olles, riells, roba, flaçades, llançols, retalls i escapollons, eines de mànec de tota casta, juguetes desde paper de cartró sense moiment, carretons fets de fusta, cavallets, bicicletes, siulets, "morrongos" o matasogres i tants altres entreteniments i joguines d'infant.

Es venien avellanes, cacauets, torrons, pilotes de pedàs amb elàstic i cent coses més.

Temps era aquell que la gent poques vegades pujava a ciutat i a les botigues i tendes del poble no hi havia massa gènero, per això s'aprofitava la fira per adquirir el que necessitaven, inclús a vegades esperaven la fira per comprar. "Varem rompre es ribell gros i n'hem de comprar un, esperarem per sa fira.

Les fires per reunir la gentada, inclús de pobles veïns es convertiren a més de fites d'un intens comerç, amb festes principals, això durà bastants d'anys i per això s'afegiren atraccions per gent major i sobretot infantils i

duen ses barques, cavallets, montanyes russes, tir de balí amb diferents modalitats i tantes altres atraccions, jocs i entreteniments.

L'augment de transport, la facilitat de trasllat, l'augment de fabricació, el canvi de sistema de venda tant amb tendes com a magatzems, després d'uns anys d'unes fires esponeroses i abundants, que inclús duraven un dia i mig, creant el firó que a vegades s'hi venien segons quins articles tant barato o més que per la fira.

-->

Gallelas ESPECIALITATS
EL REBEL·LÓ
 C.B.
 GELATS
 TORRONS
 AMB

Pje. Moli de'n Negre, 2
 Tel. 64 70 80
 07260 - PORRERAS (Mallorca)

Per una banda hi havia el calendari laboral amb festes establertes, les empreses que no podien perdre jornades per mor de seguros i per altre banda el haver-hi tot l'any qualsevol producte; tot això lleva el sentit de comerç que en principi tenien les fires i per ser dia de feina els darrers anys havien mancabat, tant és així que a mig dia bastants de venedors ja aplegaven i la festa poc més o manco havia acabat.

Es pensà i es discutí amb canviar la fira, i de les consultes i discussions en sortí la decisió de passar la fira del dimarts corresponent al primer diumenge després i aixís es feu.

Enguany la fira cau el mateix dia de Tots Sants, el que no se pot fer quan s'ha pres una determinació de caracter públic és canviar-la, un any sí, un no. No és correcte que el dia de Tots Sants sia el dia de la fira?, hi ha opinions de tota casta, el cert és que aquesta coincidència és excepcional, no és o no serà cada any.

El millor és intentar contribuir amb el nostre criteri i el nostre comportament que tant sa fira com la festa de Tots Sants vagi el millor possible.

Si l'actuació de tots fos sempre de comprensió i desig de fer un poble sà i gran, Porreres tornaria esser aquell exporta-vi, -safrà, i el que és més, CULTURA.

JAUME ROSSELLÓ I VERGER

FOTO VIDAL

Avda. Bisbe Campins, 16

Tel. 647320

PORRERES

FOTOGRAFIES D'ESTUDI,
REPORTATGES COLOR DE
NOCES, BATETJOS
COMUNIONS, I
REPRODUCCIONS

L'actualitat a la Filharmònica.

El temps d'estiu ja ha passat i comença novament el curs hivernal. Dins la vida de la Filharmònica les dues èpoques representen una activitat ben diferenciada. Ara torna el temps de configurar nous repertoris, on hi ha temps per poder acometre partitures més compromeses.

Però abans de cloure amb l'estiu, anem a fer un ràpid balanç de les activitats on la banda a participat.

El dia 1 d'agost s'obrien las actuacions d'aquest mes amb un concert al Port d'Alcúdia. Seguidament durant les festes de Sant Roc a Porreres, la Filharmònica participava als actes habituals de la celebració. Enguany s'han de destacar dos punts al respecte: un és la manca del passacarrer del dia de la posada de bandera en què se passa a recollir pel propi domicili als allotats que a partir d'aquest dia s'integren dins la formació musical. I el motiu no era altre que la manca d'estudiants de l'escola de música que estiguessin capacitats per tocar

un instrument. La pròpia escola de música està al mateix temps mancada de nou alumnat, la qual cosa fa que no sorgesquin nous músics formats. La Filharmònica vol animar des d'aquestes pàgines a que tots els aficionats a la música que desitgin tocar un instrument, se decidesquin a passar per l'escola de música. Al mateix temps volem incitar als pares de tots aquells allotats que tenen un cert interès per la música, els encaminin de cap a l'escola de música. Sobre tot amb aquest aspecte de l'ensenyament cal puntualitzar que l'educació musical que s'imparteix des de les escoles d'E.G.B., té una finalitat totalment distinta i no té cap similitud amb la que s'ofereix des de les escoles de música, les quals estan dirigides exclusivament a la interpretació musical o vocal de l'estudiant. Recordem que a tota Mallorca, Porreres té renom pels bons músics que ha donat, dins el camp de la interpretació. Si volem consevar la dita, cal seguir formant nous i bons músics ja des de la primera infància. -->

VIAJES COLÓN TRAVEL, S.A.

BAL 182

El meu proper viatge

Tel. 761250-753440

Telefax 492944

31 Desembre 31
07003 Palma de Mallorca

PORRERES, TELEFONO: 647000

Passant a un altre aspecte, l'altre punt a assenyalar és la col·laboració al concert de Sant Roc, del senyor Pere Rosselló que va cantar el tema "Granada" amb l'acompanyament de la Filharmònica. El senyor Rosselló és un entusiasta de la nostra banda, a la qual honrava amb una composició elogiant del que aquesta institució representa, composició que una vegada plasmada amb pergamí era entregada a la Filharmònica. El contingut era recitat pel propi autor en el transcurs del citat Concert de Sant Roc.

Acabades les puntualitzacions, i per no allargar massa, acabarem el repàs d'actuacions de l'estiu. Encara dins l'agost se visitava el dia 23 Sóller i el 28 Sant Joan. Al setembre, dia 5 Costitx, el sis Aquacity, amb jornada d'espargiment incluída, i el 21 Bunyola. La Filharmònica enguany ha col·laborat novament amb la setmana dels orgues històrics de Mallorca que compleix la setzera edició. El concert corresponent a Porreres era dia 8 d'octubre, on

la banda alternava l'actuació amb l'organista alemany Hans-Dieter Möller.

Per dia 17 d'octubre la banda ha estat convidada a la colcada de la Beata a Palma.

Coincidint amb la sortida d'aquestes pàgines tendran lloc les serenates del dia de les verges, per dia 25 el dinar que reuneix anualment a tots el socis protectors de l'entitat i per dia 31 està previst el tradicional concert de Sa Fira, amb un programa que inclou el pasdoble "Pepita Greus", la selecció de sarsuela "La Torre del Oro", el vals clàssic "Kaiser-Waltzer", una mescla de la música de l'òpera de Gerswin "Porgie and Bess" i una selecció de música western d'Ennio Morricone.

Després començaran ja els preparatius de cara al concert de Santa Cecília programat de moment per dia 29 de novembre. Però d'això i més coses en parlarem en tornar.

Joan Antoni Roig Dalmau

expert

Major, 1 - Call, 2

Tfn. 64 72 31

07260 - PORRERES

POLICIA LOCAL

* El dia 29 de juliol es produïa un petit incendi al Puig de'n Famella i els mateixos soldats del destacament s'encarregaren de sufocar-lo.

* El primer dia del mes d'agost ens avisaren de que un rostoll se cremava amb el perill de propagar-se cap a la garriga de Sa Mesquida, la rapidesa en actuar fou determinant, per tal de que la cosa no anàs a més, tot i així es va cremar prop d'una quarterada.

* El dia 15 d'agost i en festes de Sant Roc a la plena, en el ranscur de la berbena, ens arribava per l'emisor de radio, que a un domicili del carrer Ramon i Cajal, darrera l'església sortien flames per les finestres; els treballs d'extinció duits a terme amb l'ajuda dels Bombers del Parc de Lluchmajor fou laboriosa i no exenta d'intranquil·litat, ja que es pensava que el senyor que l'habitava podia esser a dedins, cosa que per sort no va esser així, al personar-se ell mateix al lloc del sinistre.

* El dia 21 del mes d'agost se rebia una cridada de telèfon de la Guardia Civil de Transit, per si podiem localitzar un metge, per tal d'atendre a un accidentat que hi havia a la carretera de Felanitx, una vegada allà l'accidentat fou atès i traslladat a Son Dureta amb l'helicòpter de trafic, l'endamà els mitjans de comunicació s'en feren ressò del succés, supos que per la novetat de l'helicòpter, no cal dir lo bé que aniria poder disposar d'un vehicle d'aquestes cracterístiques amb casos similars, sempre.

* A les 17'00 h. del dia 6 de setembre, ens avisaren de que hi havia un foc a l'antiga estació de tren, havent-hi d'intervenir els bombers, tot feia pensar que havia estat provocat i els culpables amb les presses no pogueren endur-se'n el seu vehicle, i la cupa no foren ses bujies, perquè era un "mono-patín".

* Els qui no empraren un "mono-patín", foren els qui dia 7 passaren per la carretera de Lluchmajor començant foc a tres llocs diferents i distants entre si, sempre arran de la carretera, només la ràpida intervenció dels bombers per una banda i la Policia Local de Porreres per l'altre la cosa no va anar a més.

* Dia 11 de setembre a l'estany de l'avingua s'hi va fer un robo, per part de dos individus que aprofitaren un descuit de la propietària per endur-se'n el que pogueren, dies després sel's va detenir.

* Dia 14 de setembre, una màquina excavadora tallava un cable d'alta tensió i els efectes foren que el transformador del Pou Nou s'incendià i el sumistre elèctric s'interrompès.

* A la casa situada al C/ Nou nº 38, el dia 16 de setembre s'hi va produir un incendi d'elevades proporcions, malgrat no esser habitada els mals foren quantiosos.

* A la carretera de Lluchmajor un jove va caure amb el seu ciclomotor produint-se ferides de consideració, fou traslladat al P.A.C. de Villafranca i posteriorment a Son Dureta.

* El dia 5 d'octubre a la carretera de Lluchmajor colisionaven un cotxe PM-1795-AS i un camió (trailer) PM-6494-AS, per sort no va haver-hi ferits, però veure el camió accidentat al mig de la carretera... no s'explica on es pot posar el cotxe.

El passat setembre es començaren les obres per la canalització d'aigua potable a tot el poble. esperem que dita millora ocasioni les menys molèsties als veïns i que prest poguem tenir tots aigua a voler.

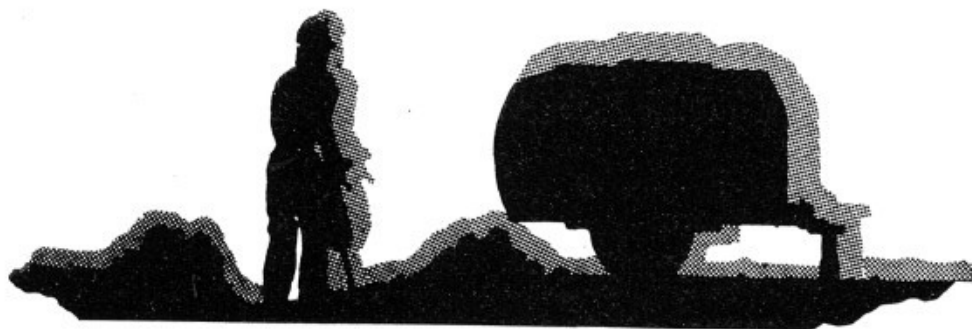
GABRIEL GAYA MORLA

Enderrocaments

Cisternes

Pous

Siquies

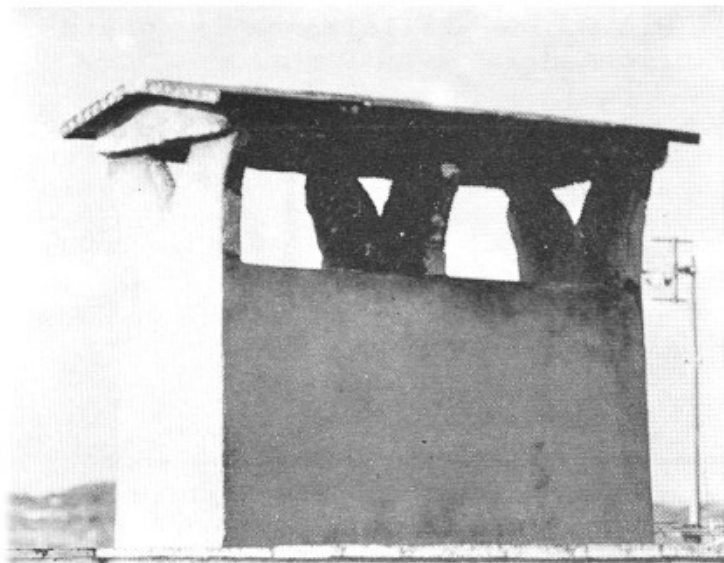

COOPERATIVA .5i7 i BESTARD 8.

 64 78 69

PORRERES.

LES XEMENEIES

El capellet remata, al temps que tapa el forat del conducte evitant l'entrada d'aigua de pluja. És en aquest element on es poden veure diferents tipus de construcció, així tendrem des de senzilles xemeneies construïdes a partir de peces primeres de marès fins artístics i complicats acabats.

La xemeneia existeix des de que l'home introduí el foc dins les vivendes, l'havia de manester tant per cuinar com per encalenticir l'habitatge. La necessitat de fer sortir el fum enginyà a l'home a fer un conducte d'evacuació; aquest pot esser de planta quadrada, rectangular o circular i la seva funció permet que el fum sorti sense obstacles a l'exterior.

Les obertures a les parets del conducte permeten la lliure circulació del fum a través de dues o quatre cares oposades.

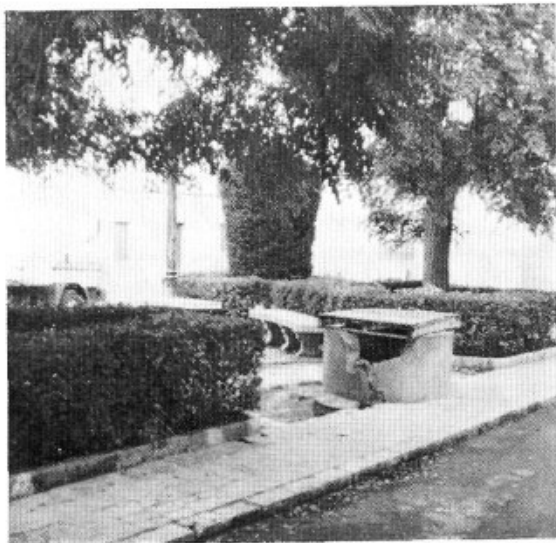
Així doncs tenim el conjunt de lo que a l'hivern és element indispensable per l'evacuació dels fums de les foganyes on en quasi tota seguretat s'hi torraran botifarrons i llangonisses i ses padrines enrevoltades dels seus nets contren qualche rondalla.

Coneguem el nostre entorn

"LA PLACETA DE STA. CATALINA TOMÀS"

Cercant pel casc urbà de Porreres, pujant per la carretera de Felanitx, o el que és el mateix el carrer Sala, més o manco a mitjan lloc a la part esquerra, després d'haver passat el transformador de la companyia d'electricitat, s'obri als nostres ulls una endinsada en forma de mitja circumferència, resalta el carrer la placeta de Santa Catalina Tomàs, amb l'exuberant i esponerós jardí, un dels únics ben cuidats i arreglats de la vila. Està distribuïda amb quatre parcel·les de formes diferents revoltant la plaça, les petites porcions revoltades de bardissa ben esmotxada, compostes simètricament, dues i dues.

Les de més prop de la carretera tanquen dos xiprers com a torres vigies, les dues de més enrera, dos grandiosos llagrimers que fan ombra als padrissos que hi ha per seure, molt aprofitats sobretot l'estiu per anar a prendre la fresca l'horabaixa de tot, i en el fons en el centre, el que crida més l'atenció, el pou públic que data del temps que els moros habitaren el nostre terme.

El pou, centre d'atracció i de bellesa inigualable, -¿hi heu guaitat mai?.- Allò sí que és d'admirar, la seva forma rectangular i tan ben empedrat..., i tan ample que és, -que si hi queia qualcú arribaria sencer a baix perquè no tocaria ses voreres. Hauréu reparat que darrerament ha estat amb obres; Els de més edat per ventura recordaran quan la placeta no era més que terra i el pou que amb una pica servia per abeurar el bestiar quan s'arribava del camp. Sortadament, la pica, a força de punyir i estirar ha arribat al seu lloc on primer feia planta, desitjant que perduri d'aquí a l'eternitat.

Aquella gran pica, treta d'una pedra de Sa Mola des Monjos, feta expressament per posar al costat del coll del pou de la placeta de Santa Catalina Tomàs, amb l'empedrat a baix perquè ses bèsties no patinassin. Però els temps moderns, els que han canviat els animals pels motors, inutilitzaren la placeta com a abeurador, donant peu a les autoritats que a les

En definitiva, un racó ben cuidat, i dels pocs que no fan mal als ulls, encara que la horrible visió del transformador, desgraciï l'encant d'un racó de sa plaça. La placeta ajuda quasi podria dir que obliga a quasevol dels viandants que se vulgui esplaiar o disfrutar d'uns moments de repòs, a asseuer-se a l'ombra dels llagrimers de la Placeta.

Antoni Matas

hores ostentaven el poder de Porreres, a que traslladassen la pica a la plaça des torcs on es devien pensar que faria més "guapo", i deixant la placeta com una petita zona verda. Afortunadament les obres a les que abans feia manció són per recuperar la pica al seu lloc primer.

Només quatre famílies habiten a la plaça, i no són més els que se serveixen de l'aigua del pou i això és per fer el cotxe net, i poques coses més.

Casualment a la placeta, crida l'atenció un petit portal redó, que quasi sempre damunt la cera al costat del portal hi ha mànecs xapetes, cavecs, etc, que se soleien i aixuguen; allò és un taller de fusteria, de l'unic fuster groller que encara fa feina a Porreres, és l'amo en Montserrat Mut.

Record que quan era petit, la placeta ens servia de lloc de reunió quan acabavem l'escola a tots els allotts de la barriada, na Teresa, en Tomàs, na Francisca, en Joan..... jugavem i disfrutavem fins que la fosca ens era a damunt o les mares ens venien a cercar de mala manera...

EL TRIO MUSICAL METROPOLITAN

**OFEREIX ELS SEUS SERVEIS PER:
NOCES - COMUNIONS - RESTAURANTS
BALLS DE SALÓ - ESPECIALMENT
LOCALS DE LA TERCERA EDAT**

Per informacions:

tels: 65.26.74 - 64.74.53
de 1 a 3 de l'horabaixa

Seguint el Cinquantenari

Seguint la programació del Cinquantenari de la Coral de Porreres, el passat dia 3 d'octubre a les 20'30 h. a la Sala Polivalent hi hagué un concert de la mezzosoprano Francesca Alomar.

L'acompanyava al piano Ferran Vaquer, seria per demés fer cap comentari, la sala resultà petita i els que no hi vengueren, se perderen un concert que desitjam tornar a sentir.

ESTANY CA 'N POO

HI TROBARÀS DE TOT PAPERERIA,

GRAVATS

DE SEGELLS

DE PUROS PER NOCES

AVINGUDA BISBE CAMPINS

Antoni Lliteres Mora
REPARACIÓ I VENDA D'ELECTRODOMÈSTICS.

Plaça Santa Catalina Tomàs, 10
Tel. 64 76 39
07260, PORRERES

NOCES D'OR i per envant

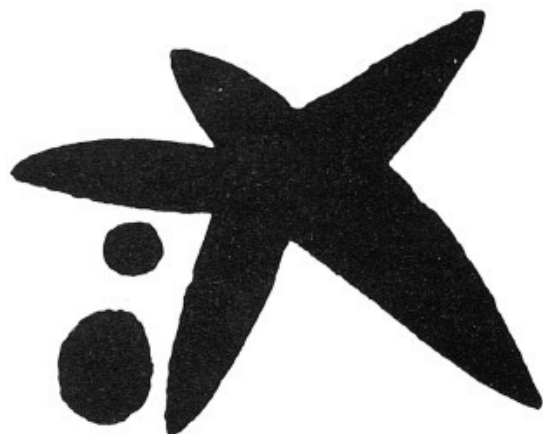

MOLTS D'ANYS

El matrimoni Bàrtomeu Barceló Adrover i Maria Nicolau Roig, celebraren les noces d'or dia 23 d'agost de 1992.

Baix del manto de la Verge de Montission, se reuniren amb els familiars. El rector Bartomeu Tauler celebrà l'eucaristia amb acció de gràcies d'aquesta festa. Seguidament enrevoltats dels fills Margalida i Sebastià, filla política Catalina i dels nets Esteva, nostre amic i Vicepresident del Grup Foganya i na Maria, juntament amb els demés familiars i comptades amistats, assaboriren un suculent banquet al mateix santuari.

Servesquen aquestes línies per testimoniar des de Foganya el més fort desitj d'una felicitat llarga i vertadera.

"la Caixa"

**Vos desitja
Bona Fira**

Dia 21 d'agost, al Santuari de Montission es casaren els joves Angel Bellon Pradas i Maria Melià Barceló, els desitjam una vida plena de benestar.

"De broma i de veres de matrimonis"

Un matrimoni va al metge perquè no tenen fills, la dona explica al doctor si pot esser que ella sigui **esmeril**, l'espòs intervé -Es que segons pareix jo som **omnipotent**, i tots dos acaben per dir -Per això no tenim **transcendència**. El doctor alça les celles, fa una estirada d'espatlles i les se mira per damunt ses ulleres... **Que tateix teniu relacions marítimes?**

Una dona comprà cinc polos de fressa a ca'n Miquel de sa Torre, al cap de deu minuts torna a comprar-ne cinc més, i s'explica: **Com que es meu home espera a ca's dentista i les s'ha fotut tots amb un instant...**

VAJA UNA ANESTÈSIA!

(Ens ho ha contat na Rosa de Ca'n Miquel)

B A R

CA'N GUILLEM

TAPES VARIADES

I

XOCOLATE

Avda. Bisbe Campins nº 1

Caçat al vol.

- Pots pensar! Cotxes en direcció prohibida? Sense comptar moterets i bicicletes, 4 ò 5 cada dia.

Un camió de COBRA, fa uns mesos va tomar al carrer de sa Galla un disc de direcció prohibida com que entre nosaltres les normes són:

FES EL QUE VULGUES!, per això és que suposam que no hi ha perquè tornar-lo posar.

- Quantes hores se necessiten per enterrar un moix?
- Depèn de la documentació que es presenti.

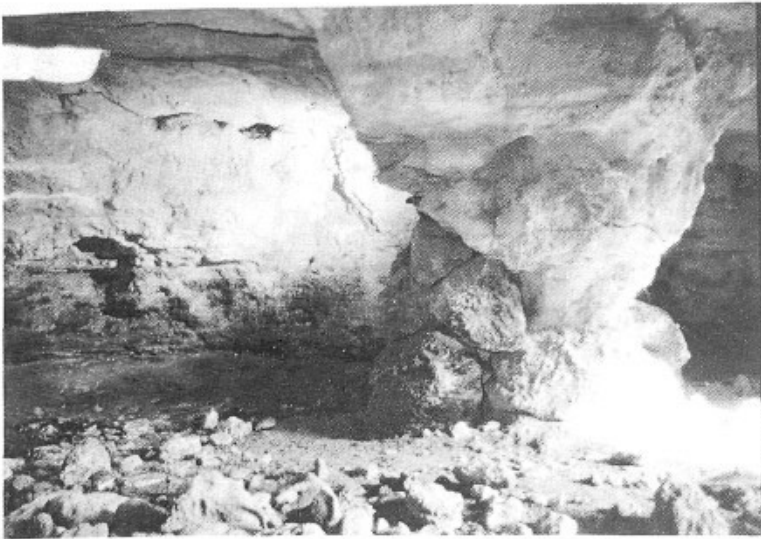

- Preniu exemple de'n Joan, a qui no li fa por dur "casco":

El centre sanitari, a més d'esser un bordell en quant a organització i ordre, hi ha un altre despropòsit que molesta als qui esperes; ens referim als viatjants o representants de farmacia i medicaments, que passen a s'hora de consulta.

PREHISTORIA DE PORRERES

Agafem la prehistòria com el temps anterior a la vinguda dels romans en el segle II a.C. Ja ens agradaria ja, però, desgraciadament d'aquella etapa sols en podem tenir una petita idea dintre de la nostra imaginació; per tant en parlarem a partir de l'any dos mil abans de Crist, de

la que si tenim mostres evinents i evidents de l'existència d'uns éssers de la seva manera de viure del seus enginys per fer utensilis i vivendes, en fi, de la seva cultura i tradició.

Al terme de Porreres tenim la sort de poder estudiar i comparar amb mostres naturals les diferents etapes:

Anem per ordre cronologic:

1.-ETAPA PRETALAIOTICA (de 2000 a 1300 a.C.).

Aquesta era l'etapa a on l'home es feia valer de coves naturals com a refugi, l'abundància de la garriga era considerable a tota l'illa i amb ella la caca i els fruits naturals. Com a utensilis tenien els ossos de cabres, pedra foguera... L'exemple més clar d'aquesta civilització ho trobaren l'any 1870 a la cova prehistòrica de'n Còtil a on trobaren ossos treballats i ceràmica antiga (tassons de fang) també hi ha la cova prehistòrica de Beulenes i d'altres com la de

Bar Restaurant

Es Centre

menú diari ~ 600 pts.

VOS SERVIRAN

N'Aina i Na Pereta

- Servei refresc per festes infantils i aniversaris
- Sopars i dinars, **ESPECIALITAT EN FIDAUADES**

**CONSELLERIA DE CULTURA,
EDUCACIÓ I ESPORTS
GOVERN BALEAR**

Son Drago, Es Puig de Son Redó, sa cova de'n Gornals (Son Valls) i sa cova de Son Lluís.

2.-ETAPA TALAIOTICA (a partir del 1300 a.C.).

Els talaiots són una construcció de planta quadrada o circular feta amb pedres molt grosses (macropedres) que formen un tancat dintre del qual tenim una cambra central d'uns quatre o cinc metres amb una columna central de pedres per sostenir les lloses del sostre. Si era més petit es cobrien amb branques d'ullastre i fang. L'entrada a la cambra central és molt baixa i al seu voltant hi trobam altres construccions que servien d'habitació.

Realment és impressionant veure un poblat talaiòtic amb la seva

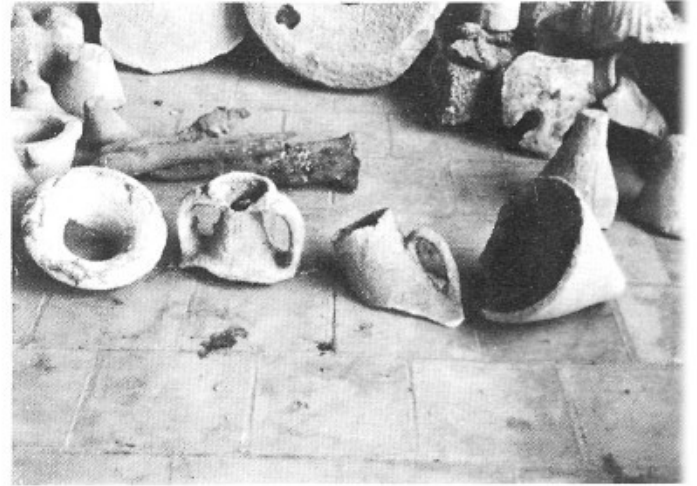
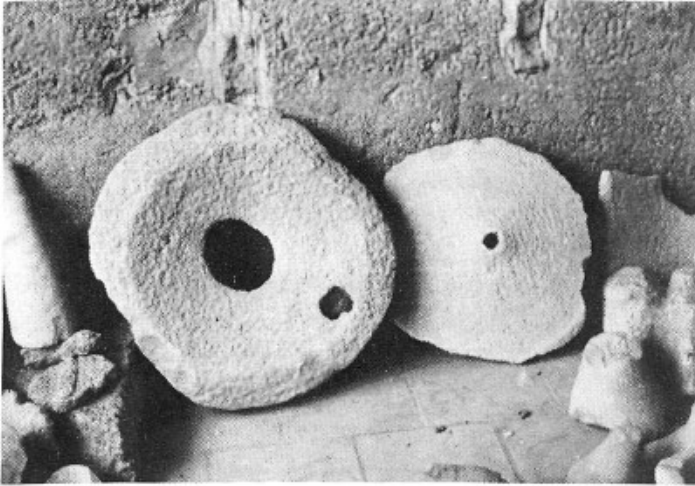
Com exemples de la 1ª subetapa tenim el talaiot de Beulenes, Son Moranegrí, Es Pagos. 2ª subetapa Pou salat, Es Pagos (Puig Colom), i Son Radó que es conserven com a conjunt prehistòric, llavors n'hi ha d'altres que són ruïnes com poden esser Son Degueta, Son Jeroni Nou, Son Mora Son Orellet, Son Vallets, Son Verdereta.

Si bé és vera que l'estat en que se troben aquestes deixalles d'aquesta cultura en general és deplorable pel poc gust i la poca estimació a la cultura ("caramulls de pedres") que han tengut en aquest terme, perquè haver-hi quantitat i calitat, n'hi ha, però només són uns pocs els que es troben en estat de conservació als que farem esment:

murada voltant el poblat, més que res per la magnitud de les pedres tenguent en compte els medis que poseien. Són un síntoma que fins llavors no havíem vist, hem referesc a la murada, símbol de defensa de temor a l'invasió d'un altre poble o animals, reflexe d'un esperit combatiu; exemple: Pou Salat, distància 108 mts. gruixa 2'10 mts. alt 2'50 mts.

Diferenciem dues subetapes: (de 1300 a 1000 a.C.) a on l'home pràcticament vivia com a l'etapa anterior; i (de 1000 a 800 a.C.) en la que apareixen els poblats i les murades...

La murada del Pou Salat en forma d'angle recte, a dedins es diferencien les ruïnes de tres talaiots. Es Pagos: Talaiot de planta quadrada exteriorment i interiorment circular, amb la seva columna de pedres central per sostenir el que li falta, les lloses de pedra (sòtil). És curiosa l'entrada d'aquest talaiot en curva (zig-zag). Les coves de Son Lluís, que són magnífiques (encara amb estat primitiu).

Restes d'ossos o ceràmica al nostre terme en trobam per tot arreu si volem: Son Moranegri, Son Vallets, Son Lluís, Es moreis Es Tast, Son Redó, Son Porquer. A tots aquests llocs i als anteriorment esmentats s'han trobat restes de forma casual.

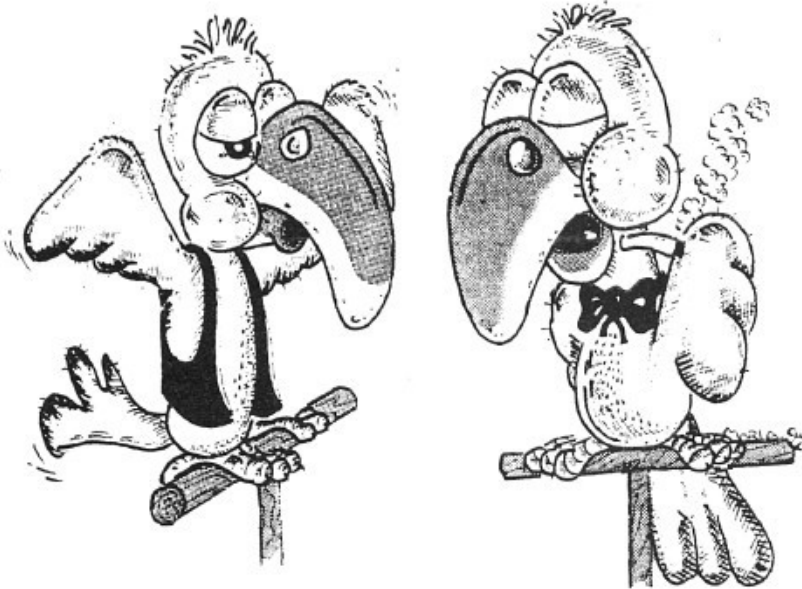
Qui sap si un dia sembrant cols trobaràs es tassó amb so que bevia el teu avant passat més llunyà?.

A. Oneto

C/ Sant Feliu, 8 A
07012 Palma
Tels. 71 11 39 - 71 11 40

**CONSELLERIA DE CULTURA,
EDUCACIÓ I ESPORTS
GOVERN BALEAR**

TREU CAP

TREU MAGA

MORADUIXA.- Com anam Bet, i que t'ha retut sa feina.

BET TRUNYELLA.- Segons a que te referesquis quan dius feina.

MORADUIXA.- fonna de pempa!, feina és feina i sa nostra és aquesta d'arraplegar tot això tan des poble, que és tothom que hi participa.

BET TRUNYELLA.- Bé idò com sempre poses peu an es carrer i ja t'envesteixen, per contar-te lo de més aquí i lo de més allà.

MORADUIXA.- Vaja, no enrevoltis i amolla-li.

BET TRUNYELLA.- A lo vist avui al carrer de l'hospitalet segueixen donant sortida cap a l'engolidor amb un poal i gènero que no se compre ni se ven.

MORADUIXA.- Però i que me'n dius! i això no se pot aturar?

BET TRUNYELLA.- Pensa que s'altre dia n'hi havia que volien fer una denúncia amb acta notarial i tot, es mal que s'olor no és pot retratar ni repercutir perquè consti amb tracta.

MORADUIXA.- No sé com antes de xarrar no penses un poc lo que vas a dir, això de s'olor voldràs dir que no se pot reproduir, i constar amb tracte deus voler dir que consti amb acta.

BET TRUNYELLA.- I que té més poal o merd..... sa qüestió és veure si aturen d'una vegada aquest descaro i brutó.

MORADUIXA.- Saps que me digueren per cosa certa? que ses perruqueres se queixen tant perquè elles paguen matrícula i tots els impostos. Moltes dones van al club de sa tercera edat per arreglar-se espanyant sa parròquia de totes ses altres, i segons contem no paguen ni s'aigua i no sé que més...

BET TRUNYELLA.- Jo trob bé que aquesta septima edat, que ja no poden quasi sortir de caseva es puguin arreglar amb més comoditat i sense tant de "gasto"; pobre gent.

MORADUIXA.- Bet, crec que t'has passat, només són de sa tercera edat, i això que no poden sortir de caseva... si tot lo dia van de trot, i bé que fan! a demés ara els diven "Sa segona Jovintud".

BET TRUNYELLA.- I els homes també van a tallar-se el pel i els surt molt barato.

MORADUIXA.- Idò fet de sa tercera edat i ja saps que tens més coses de franc, un parell de panxades, xocolatades, i que sé jo que "gratis".

BET TRUNYELLA.- I de sa residència has sentit a dir res?

MORADUIXA.- Ara que ho dius, m'han contat que va esser gros, exactament no sé que va passar però segons m'han dit, si no hagués estat per sa serietat i s'autoritat que hi ha allà dins no sé com hagués acabat!.

BET TRUNYELLA.- No sé si xerraren de mal una de s'altre, inclús me pens que arribaren a ses mans.

MORADUIXA.- Sempre hi ha d'haver gent renovera i lo graciós és que, sempre se pensen tenir raó.

BET TRUNYELLA.- Saps si tota aquesta gent que ho fa tot tan bé les fessen fer de jutges, sense dir-los a qui jutgen, veuries com es tir les sortiria per sa culata.

MORADUIXA.- Una dona que viu al carrer de Prassaraix, -no, hi pensa que me va dir que posas el seu nom i tot-, però més val que quedi així, idò te una casa amb obres al carrer Major, quan la va tenir esbucada es Batle li arribà a fer camí a ca seva.

BET TRUNYELLA.- Qui, es Batle en perssona?

MORADUIXA.- Per favor que s'autoritat es s'autoritat, per això hi ha municipals i celadors.

BET TRUNYELLA.- I ara que volia aquest bo de senyor Batle amb tan de recaldo?.

MORADUIXA.- Deia que no podia tenir tan de temps sa casa esbucada, i ell en es carrer de s'Almoina ja va a n'es quatre anys que la té enterra i ni per aqueixes, manco mal que ara perquè ve sa Fira ha fet una mica de llampiesa, així els externs no veuran tanta vergonya.

BET TRUNYELLA.- Això que se deia que ho deixarien per zona verda, com a pulmó de nucli comercial més cèntric, pentura això entrarà amb sa reforma d'espais naturals.

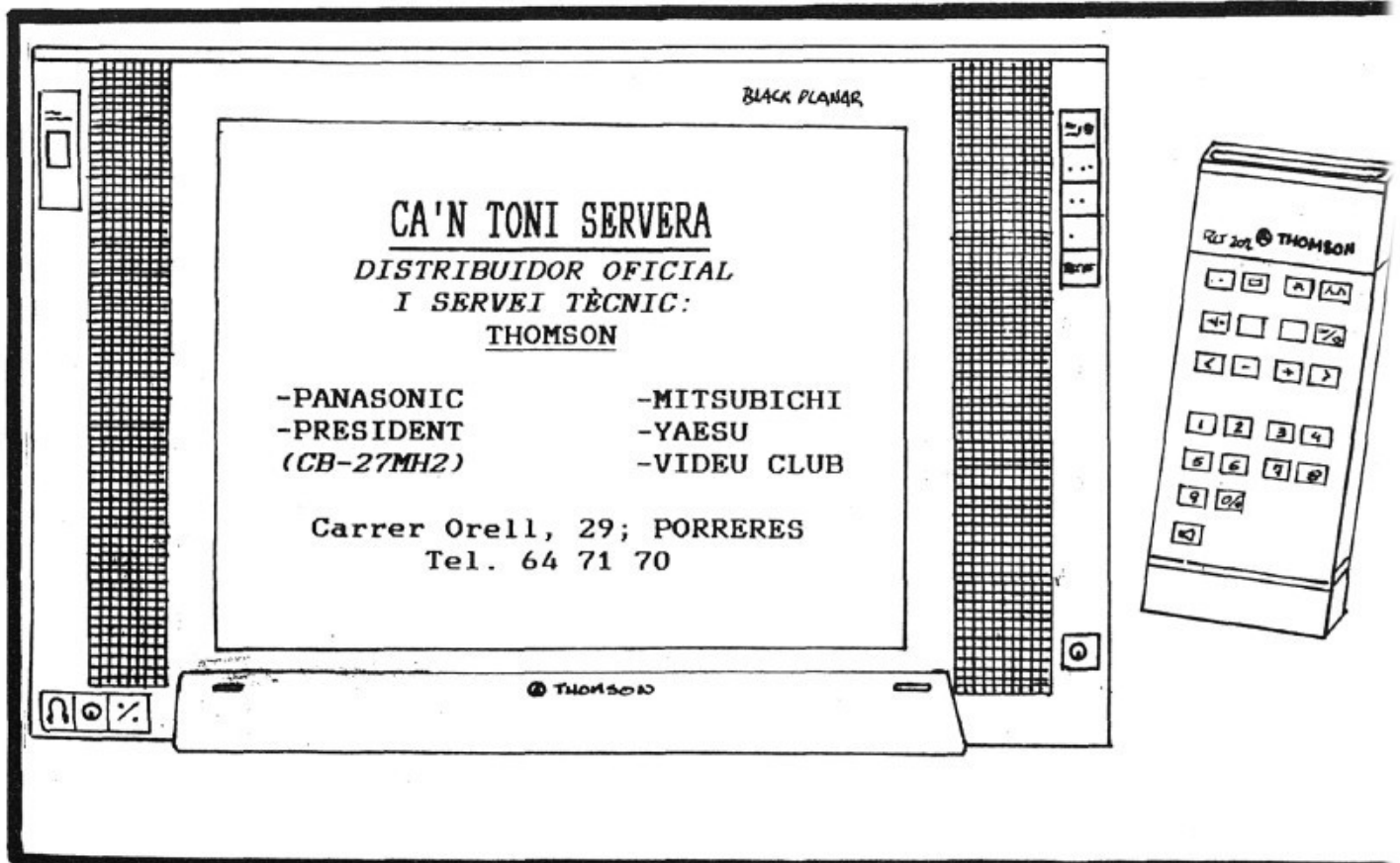
MORADUIXA.- Has tornat irònica, amb ses ganes que tenen de construir (s'ha de llegir destruir), te penses que deixaran aquests metres?.

BET TRUNYELLA.- Sia així com sia noltros ja hem passat revista a ses quatre coses més grosses que mos han contat.

MORADUIXA.- Vols que anem a fer dues voltes per sa Fira i pentura aplagarem qualque noticia per sa pròxima?

BET TRUNYELLA.- Fet, au idò, fins en tornar-hi.

SES XAFARDERES

Es grup foganya convida a tots els seus amics a:

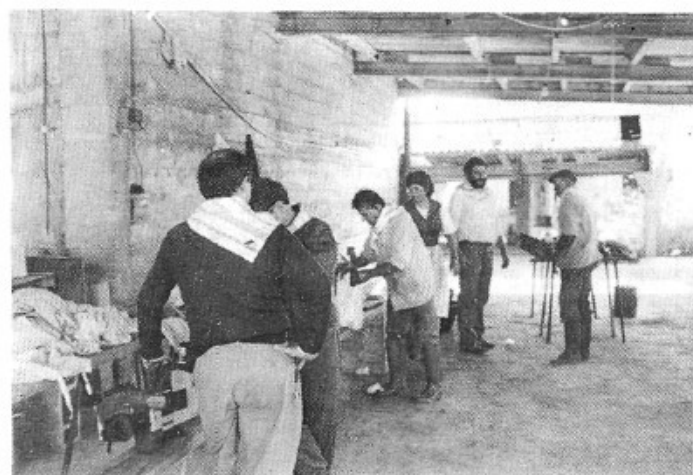
MATANCES POPULARS

Com ja és tradicional al primer diumenge després de Sa Fira, es

Grup Foganya vos convida a la festa de Matances al solar de la fàbrica vella de ca'n Palerm. Es començarà la festa a les 5'00 hores de la matinada, fins....

En Joan i na Joana
tots dos ploren dins es llit
perquè pensen en so frit
i ja se moren de ganes.

Tant pesava i se movia
que ha rompuda sa banqueta
per por de sa ganiveta
o per por des qui el ponyia.

Es porquet feia nyic, nyic
quan colava sa sanqueta
per paga sa guinaveta
sense por deia "me fic".

*Cantem, ninetes,
amb alegria,
tot lo sant dia,
ses cansonetes
de ses matances
tan bufarelles,
qu'umplen ses pelles
de frit amb panses.*

Trobaràs nostra revista a:

Supermercat COP

Carrer Major

Establiments "Ca'n Murtó"

Carrer Sol nº 2

Estany "Ca Ses Jaumes"

Carrer Sol nº 21

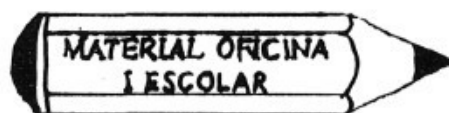
Llibres Barceló

Carrer Pou Florit nº 21

VISITA LLÀPIS I PAPER
TROBARÀS EL QUE HAS DE MENESTER
PAPERERIA LLÀPIS I PAPER

C/. Almoïna n:19
 Porreres

DEFUNCIONS:

Dia 30 de setembre als 83 anys Catalina Ferrà Gornals viuda d'Antoni Gornals Escarrer, ens deixà, rebim el nostre condol els fills Pereta, Antonia i Catalina, fills polítics Guillem i Joan, nets, Gillem, Mª Antonia i Antoni, i tots ells i damés familiars i amistats.

El 3 d'octubre ens deixà Cristòfol Llinàs Barceló als 70 anys, persona molt coneguda dins el poble ja que per espai de més de 40 anys formà part de la plantilla d'administratius de l'Ajuntament de Porreres. El seu caràcter apacible el feu guanyar la simpatia del poble en una època en que l'administració es caracteritzava per la seva prepotència i autoritarisme. El tractà el públic en vertader acte de servei, això feu que dins el poble se l'apreciàs. Rebin el condol Antonia la seva esposa els fills Catalina i Francesc, com tots els damés familiars i amics.

Juana Aina Sorell Barceló dia 10 d'octubre als 92 anys deixà aquest món, rebim el nostre condol els fills Miquel i Joan, filla política Antonia i els nets.

Porreres, 17 d'octubre de 1992.

CICLISME.-

El passat mes de setembre, se va celebrar la "Volta a Catalunya", una de les proves clàssiques del calendari internacional. A aquesta Volta hi participà el corredor local Joan Llaneras, enquadrat a l'equip de l' O.N.C.E..

L'etapa pròleg, consistia en una contra-rellotge de 7'4 km. a la localitat de San Carles de La Rápita, formada per 4 membres de cada equip. En J.Llaneras va participar amb el quartet estel·lar, integrat per en A.Zulle, J.Bruynell, M.Mauri i en J.llaneras. Aquest quartet va guanyar l'etapa.

Els següents dies no va passar res important, i al final de la 2ª etapa, en Joan estava col·locat al lloc 5 de la classificació general.

La 3ª etapa consistia en una contra-rellotge de 32 km, modalitat individual. Al final de la mateixa va aconseguir el 24 millor temps. Per TV varem poder veure que era dels únics que varen utilit

--->

Biel Mesquida Sorell

SERVEI D'AIGUA POTABLE A DOMICILI
Camió cisterna 9.000 litres.

C/Sala, 85
 tels: *64 76 55 i *64 76 19
 07260 PORRERES

zar les dues rodes lenticulars, actualment poc usades, i qualque moment pareixia que tenia dificultat per moure-les amb la força que requereixen.

A la darrera etapa, en Joan va protagonitzar una llarga escapada, juntament amb un altre corredor. Va començar al km.36, i varen-esser agafats al km.152, a tan sol 20 km. de la arribada.

Al final, la Volta va esser guanyada per en Miquel Indurain.

- En quant a la **Copa del Món** de Ciclisme, a on l'equip de l'ONCE, juga un paper destacat, amb l'opció del corredor francès L.Jalabert, subcampion del món de carretera, i una seriosa aspiració a guanyar -- aquesta Copa del Món-92. En Joan Llaneras ha participat darrerament a Italia, la Milán-Turin, i el Giro al Piamonte; i els primers dies d'octubre ha participat al G.P.d'America, disputat al Canadà. Que per cert el guanyador d'aquesta carrera va esser el corredor espanyol F.Echave, que gracies a aquesta victòria també entra a la lluita final.

La darrera prova d'aquesta Copa del Món, G.P.de les Nacions, se celebrarà a Mallorca el dia 24 d'octubre. Consistirà en una contrarellotge de 577km. amb sortida i arribada al P.Marítim. El CIM patrocinador de la prova ha demanat a l'organització l'invitació d'en Joan Llaneras. Al dia d'avui encara no se havia confirmat ni denegat l'extrem. En cas de participar-hi seria molt important per ell. En primer lloc per córrer a la seva terra; en segon lloc, seria possiblement el 2n. espanyol juntament amb en F.Echave que correria, i en tercer lloc, perquè aquesta prova se televisarà a 48 països.

ATLETISME.-

-El passat dia 21 de juny se va celebrar al Poliesportiu Principes d'Espanya el Campionat de Balears per les categories Junior i Promesa, i també un nou control federatiu. A aquesta carrera hi participà el corredor local n'Antoni Mesquida a la categoria dels 10 km., que la va guanyar amb un temps de 33,24,9 m.

-El mateix dia, va partir cap a Tenerife l'atleta porrerenc Margalida Vidal per disputar el Campionat d'Espanya d'edat escolar, -- dels dies 22 al 27 de juny, juntament amb 15 atletes més.

Balears tenia possibilitats d'aconseguir qualque medalla, i na Margalida, segons els entesos era una aspirant. Al final, va aconseguir el 4t. lloc, molt aprop de la medalla, però va realitzar una gran carrera.

-El dia 20 de setembre se va celebrar la "Cursa de Calonge". A la categoria Cadet Femení, va guanyar la corredora Margalida Vidal.

-En quant a n'Antoni Mesquida, a aquests moments està fent el Servei Militar, esperem que no sigui cap obstacle per tal de continuar amb la seva preparació, que per exemple pot esser, participar a l'especialitat de rel.leus Atletisme-Ciclisme, i que actualment se esta posan de moda a la nostra illa. Consisteix en una prova formada per dos esportistes, un ciclista i un atleta; se fà la carrera de ciclisme, quant arriba agafa el rel.leu l'atleta del seu equip, se pot repetir el rel.leu al ciclista, això a criteri de l'organització, i el primer que arribi a la "meta", es l'equip guanyador.

El pròxim dia 31 d'octubre, dins el programa de festes de "Safira" de Porreres, se celebrarà una d'aquestes proves.

FUTBOL.-

La temporada 92-93 ja ha començat, i en lo que se refereix als equips locals amb il.lusió i-ganes de quedar bé..

Les categories a on participen, son per part de la U.D.Porreres els grans a la II Regional; els Juvenils a la III Regional; els Cadets a la 2ª Regional; els Infantils, a la 2ª Regional; i els Benjamins, al grup 8é.

Per part del Porreres Atc, els seus infantils, participaran a la 3ª Regional, i els Benjamins, al grup 7é.

Es una llástima que hagi 2 clubs enfrontats a la localitat, i sobre tot a aquestes categories, ja que degut al descens de naixements, ja hi ha feina per formar una sola plantilla.

Referent a la U.E.Porreres, segons en Biel Barceló, el seu President, ens va dir que sa gent que hi ha està ben organitzada i mentalitzada per intentar que el Club arribi a lo màxim, i si pot esser, a lo que era abans.

En quant a l'equip gran, ens va dir que s'intentarà pujar de categoria, i destacà la il.lusió que hi ha aquest any entre els jugadors i també l'entrenador, en Miquel Vilar, homo que fa molta feina i el gran tracte que té amb els jugadors. Els resultats ja s'han començat a veure a la pretemporada, guanyant el dia de Sant Roc al Montuiri, equip punter de la 1ª Regional Preferent per 3 a 1; guanyant en comoditat als camps del Santa Eugenia (líder 1ª Regional), al del s' Alqueria (també de 1ª Regional) i goletjant a domicili al S'Horta (0-4), de la mateixa categoria.

Referent als Juvenils, en Biel va dir que s'ha fet un gran esforç per arreplagar als jugadors, enrolats fins aquesta temporada en equips de fora, fins i tot equips de la Lliga Nacional Juvenil.- També els resultats se varen poder veure a la pretemporada, especialment al Torneig de "Sa LLum" de Montuiri, a on aconseguiren el 3r. lloc, perdent el primer partit amb el Montuiri, actualment líder de 1ª, sense haver perdut cap partit. Al final els jugadors, Miguel Angel Tomás, rebé el trofeu de millor jugador del seu grup, i en Joan Morlá, el de màxim goletjador.

Per part dels cadets, han hagut de fitxar 2 jugadors d'afora, ja que la plantilla era molt curta. També destaca la victòria a la pretemporada davant el Montuiri, de categoria superior.

Feta aquesta introducció passarem a donar els primers resultats de la Lliga 92-93 a les diferents categories, amb la classificació que hi ha a aquest moment:

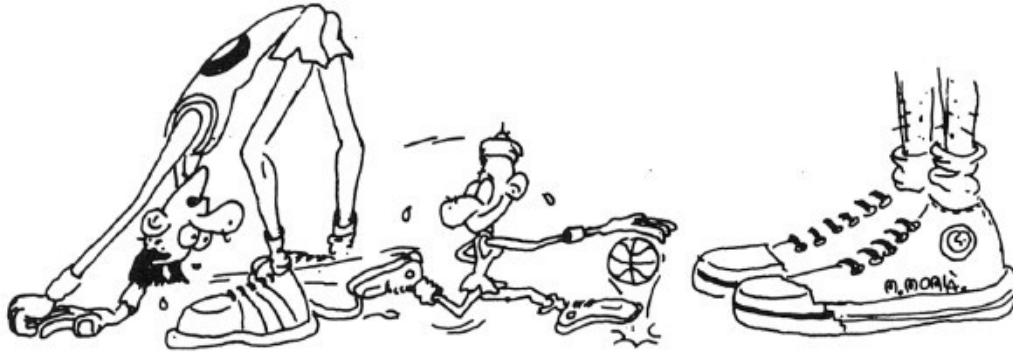
<u>II REGIONAL</u>				<u>JUVENIL 3ª REGIONAL</u>			
Santa Maria	2	Porreres	0	Son Pizá	6	Porreres	4
Porreres	4	Sancelles	1	Porreres	4	Esporles	2
Porreres	4	Colonia	0	Ferriolense B	0	Porreres	2
Cas Concos	0	Porreres	4	Porreres	3	Pla d.Tesa	0
Porreres	1	P.Arenal	0	J.Bunyola	1	Porreres	6
				Porreres	-	B.R.Llull	-

(El partit Porreres-B.Ramón Llull, de Juvenils, partit que enfrontava als dos primers, se va suspendre al descans amb el resultat de empat a 1, degut a la aiguada que va fer a aquell moment)

La classificació actual es:

<u>II Regional</u>								<u>Juvenils 3ª Regional</u>							
1. ALGAIDA	5	4	1	0	20	7	9 +5	Sant Marçal	5	4	1	0	23	12	11
2. Porreras	5	4	0	1	13	3	8 +2	R. Llull B	5	4	1	0	32	4	10
3. La Salle	5	4	0	1	14	6	8 +4	Porreras	5	4	0	1	19	9	10
4. Playa Arenal	5	4	0	1	11	4	8 +4	Esporles	6	4	0	2	19	16	9
5. Colonia	5	3	0	2	16	8	6	Beta B	5	3	1	1	15	5	8
6. Vilafranca	5	3	0	2	10	6	+2	Porciuncula	6	3	1	2	17	21	8
7. At. Portocolom	5	2	2	1	7	4	-2	Ferriolense B	6	2	1	3	10	14	6
8. Valldemosa	4	2	1	1	7	4	+3	P. Arrabal	6	2	2	2	19	15	6
9. A. Llubi	5	2	1	2	8	7	+1	P. Son Pizá	6	2	1	3	17	21	5
10. Lluchmayor	4	2	0	2	6	6	-2	V. de Lluch B	6	1	2	3	18	14	5
11. Santa Mana	5	2	0	3	7	8	-2	Son Cladera	5	1	1	3	14	17	4
12. S'Horta	5	1	2	2	6	11	-2	R. Calvo B	6	2	0	4	9	39	4
13. Sant Jordi	5	1	2	2	7	14	-2	J. Bunyola	6	1	1	4	8	18	3
14. Rtv. Victoria	5	1	1	3	6	13	-3	Pla Na Tesa	5	0	0	5	4	19	0
15. At. Balears	4	1	0	3	8	10	-2								
16. Sancelles	5	1	0	4	7	20	-4								
17. Cas Concos	4	0	1	3	3	13	-3								
18. J. Buñola	5	0	1	4	5	17	-3								

-->

CADETS 2ª REGIONAL, A

Barracar	1	Porreres	5
Porreres	5	S'Horta	0
Can Picafort	1	Porreres	3
Porreres	-	Alqueria	- (No jugat)

INFANTILS 2ª REGIONAL, B

Porreres	4	Manacor	2
Margaritense	6	Porreres	1

La classificació actual es la següent:

Cadets 2ª Regional, A

1. Olímpic.....	4	4	0	0	11	3	8+4	15. Campanet.....	4	0	1	3	4	16	1-3
2. Pollensa.....	3	3	0	0	23	5	6+4	16. Algaida.....	1	0	0	1	1	3	0-2
3. Avance.....	4	3	0	1	21	4	6+2	17. C'an Picafort.....	4	0	0	4	4	14	0-4
4. Porreres.....	3	3	0	0	13	2	6+4	18. P. Cristo.....	4	0	0	4	4	21	0-4
5. Barracar.....	4	3	0	1	15	10	6+2								
6. Escolar.....	3	3	0	0	9	4	6+2								
7. Llosetense.....	4	3	0	1	6	4	6+2								
8. Pt. Pollensa.....	4	2	1	1	10	5	5+1								
9. Ses Salines.....	4	2	0	2	8	8	4								
10. Felanitx.....	4	1	1	2	8	9	3-1								
11. Consell.....	4	1	1	2	6	13	3-1								
12. At. Alaró.....	4	1	0	3	7	10	2-2								
13. S'Horta.....	4	1	0	3	6	14	2-2								
14. Salista.....	4	1	0	3	4	15	2-2								

Infantils 2ª Regional, B

1. Margaritense.....	2	2	0	0	12	2	4+2
2. P. Cristo.....	1	1	0	0	10	0	2
3. Petra.....	1	1	0	0	7	0	2+2
4. Santanyí.....	1	1	0	0	3	1	2
5. Felanitx.....	1	1	0	0	3	1	2+2
6. S'Horta.....	2	1	0	1	4	5	2
7. Porreres.....	2	1	0	1	5	8	2
8. España.....	2	1	0	1	3	7	2
9. C'as Concos.....	0	0	0	0	0	0	0
10. La Salle.....	1	0	0	1	1	3	0
11. Manacor.....	2	0	0	2	4	7	0-2
12. Colònia.....	1	0	0	1	0	3	0-2
13. Algaida.....	2	0	0	2	1	16	0-2

INFANTILS 3ª REGIONAL

Porreres Atc	0	Can Picafort	15
Calvià	4	Porreres Atc	0

BENJAMINS, GRUP 7

Porreres Atc	2	La Salle M	0
Cala Millor	6	Porreres Atc	0
Avance	8	Porreres Atc	0

La classificació actual es la següent:

Infantils 3ª Regional

1. S. Salines.....	2	2	0	0	13	2	4+2
2. Calvià.....	2	2	0	0	7	0	4+2
3. Consell.....	2	2	0	0	11	5	4+2
4. Campanet.....	2	2	0	0	8	3	4+2
5. V. de Lluc.....	2	1	1	0	2	1	3+1
6. Soledad At.....	2	1	0	1	17	4	2
7. Porcinoia.....	2	1	0	1	5	4	2
8. La Unió.....	2	1	0	1	5	6	2
9. Vilatorrada.....	2	1	0	1	2	3	2
10. Sóller.....	2	0	1	1	2	5	1-1
11. A.S. Ferrol.....	2	0	0	2	3	6	0-2
12. Can Pastilla.....	2	0	0	2	1	5	0-2
13. R. Molinar.....	2	0	0	2	3	16	0-2
14. Porreres At.....	2	0	0	2	0	19	0-2

Benjamins, Grup 7

1. Felanitx.....	3	3	0	0	12	3	6+2
2. P. Cristo.....	3	2	1	0	33	5	5+3
3. Badia C.M.....	3	2	1	0	12	2	5+1
4. Olímpic.....	3	2	0	1	15	7	4+2
5. Vilatorrada.....	3	2	0	1	4	4	4+2
6. Avance.....	3	1	1	1	11	4	3-1
7. Escolar.....	3	1	1	1	7	3	3-1
8. España.....	3	1	0	2	10	7	2-2
9. Cardessar.....	3	1	0	2	3	9	2
10. Porreres At.....	3	1	0	2	14	2	
11. La Salle M.....	3	0	0	3	0	11	0-4
12. Petra.....	3	0	0	3	0	40	0-2

BENJAMINS GRUP 8

Ses Salines	5	Porreres	1
Porreres	0	Algaida	4
Porreres	0	Santanyí	5

1. Manacor.....	3	3	0	0	13	2	6+4
2. Ses Salines.....	3	3	0	0	15	6	6+4
3. Campos.....	3	2	0	1	16	1	4
4. Santanyí.....	3	2	0	1	12	3	4+2
5. S'Horta.....	3	2	0	1	8	6	4
6. Algaida.....	3	2	0	1	5	3	4+2
7. Barracar.....	3	1	0	2	5	8	2-2
8. Montuiri.....	3	0	0	3	4	16	0-4
9. Porreres.....	3	0	0	3	1	14	0-4
10. A.P. Femenias.....	3	0	0	3	0	20	0-2

També s'ha iniciat el campionat de Lliga 92-93 de Basquet a les categories Senior i Juvenil, i per tal de preparar-lo, els passats dies 24, 25 i 26 de setembre se va disputar el "I Torneig Vila de Porreres" per les categories Senior i Juvenil. A la categoria "Senior" hi participaren el Palerm Porreres, Imprenta Bahia, Santanyí, Felanitx; el guanyador va esser l'Imprenta Bahia, i el Palerm Porreres va quedar en 3er. lloc. En quant a la categoria "Juvenil", hi participaren el Palerm Porreres, B.Inca, Imprenta Bahia i Santanyí; el guanyador va esser el Basquet Inca, i el Palerm Porreres aconseguí el 2n.lloc.

En quant a la categoria Senior, l'objectiu, segons en Bernat Bauzá, entrenador de l'equip, es quedar dins els 4 primers, i per tant jugar la lligilla d'ascens, que finalment en pujaran dos. Segons en Bernat, enguany destaca la joventut de l'equip, ja que la majoria de jugadors compten amb 20 ó 21 anys, excepte en Joan Llinás, qu'es el veterà, i 3 jugadors amb 19 anys. Per aquest any se comptarà amb l'equip juvenil, que aniran integrant jugadors d'aquesta categoria a l'equip Senior, a fí de consolidar l'equip.

A l'aspecte d'altres, s'ha fitxat un junior que l'any passat jugava amb el Prohaci-Es Patronat.

I finalment, en Bernat va destacar el probleme mes greu que tenirà l'equip, es el de l'altura, que s'intentarà combatre amb el coratge.

Els resultats que s'han produïts fins aquest moment son els següents:

<u>SENIOR</u>		<u>JUVENIL</u>	
Santa Maria - Porreres (Susp.)		S.Cayetano 32	P.Porreres 18
P.Porreres 44	U.Llosetina 34	P.Porreres 83	Campos 45

FUTBITO.-

El passat dia 29 de juny va començar el "II Torneig de Futbito-Porreres-92". El torneig va durar fins les Festes de Sant Roc, a on se disputaren les finals.

Els equips participants varen esser, per ordre de classificació a la fase regular: Viposa, Es Contraris, Sa Nostra, Ca'n Xim, Es Requills, Es Terres, Can Miquel, Can Guillem, Son Gardana i Pou Florit.

S'ha de destacar la gran quantitat d'aficionats que varen presencià aquests partits, a on la tribuna de la pista estava plena de gent.

El quadro de resultats a la lligilla va. esser el següent:

	CAN GUILLEM	CAN MIQUEL	P.CAN XIM	CONTRARIS	ES TERRES	POU FLORIT	RESQUILLS	SA NOSTRA	S.GARDANA	VIPOSA
CAN GUIEM	X	0-3	2-2	1-4	0-1	5-2	3-4	0-4	6-0	1-5
CAN MIQUEL	3-0	X	3-4	5-2	0-2	7-3	3-3	0-7	4-1	3-5
P.CAN XIM	2-2	4-3	X	2-5	3-2	10-1	4-5	6-1	10-2	1-3
ES CONTRARIS	4-1	2-5	5-2	X	2-0	9-2	3-0	3-3	4-0	3-4
ES TERRES	1-0	2-0	2-3	0-2	X	7-1	2-3	2-9	3-1	3-3
POU FLORIT	2-5	3-7	1-10	2-9	1-7	X	2-2	1-12	0-1	0-9
RESQUILLS	4-3	3-3	5-4	0-3	3-2	2-2	X	1-3	4-1	1-9
SA NOSTRA	4-0	7-0	1-6	3-3	9-2	12-1	3-1	X	3-2	1-3
SON GARDANA	0-6	1-4	2-10	0-4	1-3	1-0	1-4	2-3	X	0-7
VIPOSA	5-1	5-3	3-1	4-3	3-3	9-0	9-1	3-1	7-0	X

Els quatre primers classificats varen jugar la fase final, que varen tenir els següents enfrontaments:

Viposa 6 Can Xim 1
Es Contraris 3 Sa Nostra 2

3é i 4t lloc:

Can Xim 5 Sa Nostra 4

FINAL:

Viposa 7 Es Contaris 3

Per tant el guanyador d'aquest any va esser VIPOSA.

ENCREUAT

Solucions al encreuat anterior

Horizontals

- 1 CENDRER 2 UN - A O - OI
 3 DATD - ME 4 RRAE - J
 5 AAA - TABÚ 6 PCE - TEN
 7 PANSIT - U 8 TREI - IAM

Verticals

- 1 CU - A - PT 2 ENDRAPAR
 3 N - ENCARA 4 DATA - EST
 5 RODET - I 6 E - ATTI
 7 ROM - BE - A 8 IEJÚNUM

IV ENCREUAT DE
 FERRAN MANCEBO,
 LA SOPA DE LLE-
 TRES QUE SEGUEIX
 A LA PAGINA
 SEGÜENT ES DEL
 MATEIX AUTOR

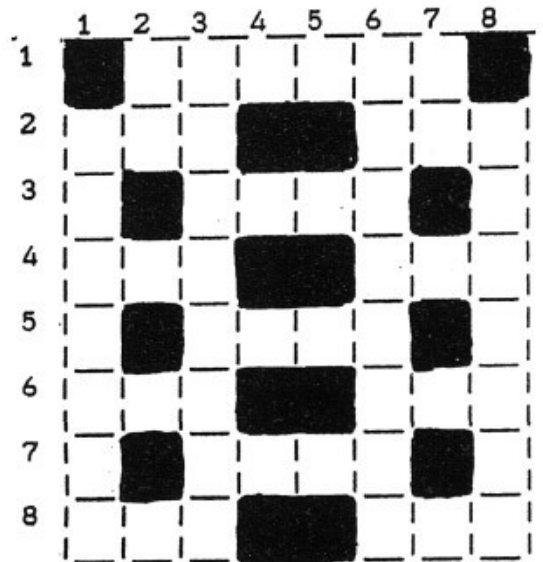

HORIZONTALS:

- 1.-Deixar alguna cosa sols.
- 2.-Partit regionalista aragonès/
Germana del pare (a l'invers)
- 3.-Lletra vint/ Ellse emboliquen/
lletra primera.
- 4.-Final en anglès/Pas en francès
(a l'invers).
- 5.-Lletra 21/ Mà de fera/lletra 5
- 6.-Gras en anglès (a l'invers)/
Vosaltres en alemany.
- 7.-Lletra cinc/ plego/ Lletra 1ª.
- 8.-Doblec, aplec (a l'invers)/
Ésser.

VERTICALS:

- 1.-Acció de prestar.
- 2.-veu militar/ Lletra 15ª/
Lletra 1/ Lletra 5.
- 3.-Joc infant clàssic (plural)
- 4.-Lletra 1/ Lletra 9/ Lletra 20/
Lletra 22.
- 5.-Lletra 15/ Lletra 1/ Lletra 18/
Lletra 23.
- 6.-Perssona que fa ball.
- 7.-Interjecció/ Lletra 1/ Lletra 8/
Lletra 15/
- 8.-Flor de taparera.

F. Mancebo

Sopa de lletres

CERCAR SIS LOCALITATS
AVINENTS A PORRERES

P	E	S	T	I	L	A	L	B	A	S	C	R	P	V	Y
C	L	M	V	T	B	F	C	A	C	S	V	O	C	B	N
I	A	B	A	M	V	A	V	N	E	S	B	Q	M	O	H
M	V	O	L	U	M	Z	M	O	A	Y	X	L	O	H	I
S	E	R	M	P	R	I	A	M	Z	R	A	L	A	B	C
F	T	X	O	O	O	R	X	I	M	E	F	L	X	I	N
R	C	S	N	R	L	I	A	H	C	H	Y	A	Y	L	E
O	B	L	E	B	X	U	T	N	A	L	E	F	L	T	L
L	X	U	S	I	A	T	O	A	C	Y	R	U	H	I	A
O	L	R	B	L	Z	N	I	Y	X	V	C	A	M	H	V
D	B	A	Y	A	R	O	L	N	Z	M	B	V	B	T	Y
A	U	B	D	R	U	M	I	X	A	Y	J	X	O	I	P
L	N	Y	F	N	B	T	B	J	T	L	M	Z	M	H	E
L	A	B	Z	S	A	L	O	C	H	A	E	V	Y	T	N
A	D	N	S	I	V	R	Z	H	Y	I	I	F	E	L	P
V	I	L	L	H	N	U	E	V	A	D	E	L	O	J	O

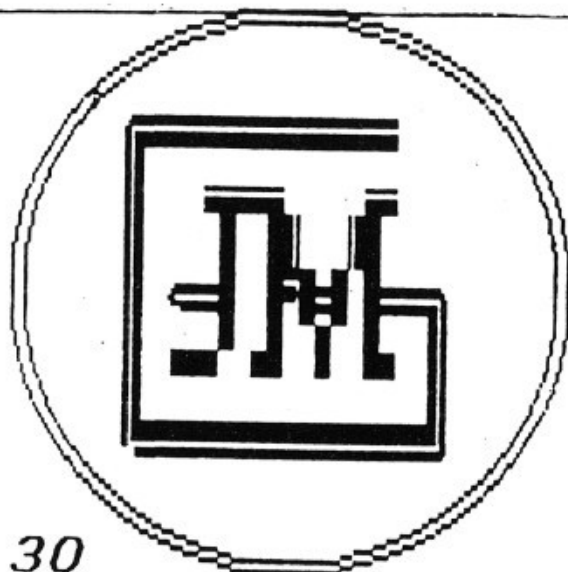
CEINCO

CENTRO INFORMATICO

Y CONTABLE

TEL.64.75.17

PASSARAIX Nº 30

R E T O R N

Com si d'eterna nit misteriosa, retornàs
despertant d'un malèfic encanteri horrorós
de bell nou sent dins mon cor el fort abraç
de la ditxa d'un reviure amorós
que em fa molt més ditxós.

Em deix dur per fantasies que em cativen
són ma vida, mon esser, mos sentiments,
no m'importa el que diran, dels qui sols diuen
que no saben d'alegries ni torments
cent anys visquin, o moments.

Deixau-me volar tranquil per l'oritzó
sense límits de cap classe, ni barreres
assaborint perquè me plau el que és amor
deixau-me que vull viure mes quimeres
que el cor no té fronteres.

Vull vagar per l'espai del que és vivent
lliurament per dins l'àmbit de l'essència,
fluctuant, endinsant el pensament
fent reviure en mon sentir una presència
que l'anyor quan és absència.

Tan lligat que més no puc a mes quimeres
que aliment amb tota força i il·lusió
estimant més i més el meu Porreres
pel que visc, pel que treball amb gran amor
augmentant la passió.

Fent del cor i sos bategs una ornacina
per guardar-hi el teu nom tan dolçament
com la perla és guardada en la paixina,
com l'estel és guardat al firmament
dins el temps?... eternament.

I units ja per sempre amb fort abraç
sense res que ens pugui separar
sols la mort, podrà rompre aquest llaç
sols la mort, quan arribi ho tallarà
la mort?... L'amor va més enllà.

15-09-92

Jaume Rosselló i Verger

SERVEI D'INFORMACIÓ, ORIENTACIÓ, ASSESSORA- MENT I TREBALL INDIVI- DUAL-FAMILIAR.

Existeix un desconeixement dels drets i deures, prestacions, serveis, recursos, als quals es pot accedir per resoldre les necessitats de la gent del poble, al igual que una manca d'informació, assessorament i suport. La gran diversitat de problemàtiques i situacions fa que aquestes precisin d'una atenció particularitzada, tant a nivell individual com familiar.

La burocràcia (instàncies, sol·licituds, documentació a presentar,.....etc), moltes vegades suposa tant gran problema, que molta gent "passa", per dir-lo de qualque manera, d'accedir al recurs, perquè es veuen incapassos sense al manco una orientació i/o informació.

Per tot això es valora positivament la existència d'una Unitat bàsica de Treball Social, on es doni una atenció directa amb la finalitat d'informar i orientar cap a la superació del problema-necessitat, de fet és la propia Constitució que estableix que *"correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en que s'integren siguin reals i efectives ; remoure els obstacles que dificultin la seva plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social"*; per un Estat basat en aquest principis com és el nostre

cas, l'informació és el primer pas en el camí cap a la igualtat d'oportunitats. Es un fet evident, que per poder fer ús d'un recurs social , la persona, grup o comunitat, abans de tot, ha de tenir coneixement de que el recurs esmentat existeix.

Els **objectius** d'aquest Servei són:

- Atendre a les demandes socials, facilitant la informació, orientació,...
- Afavorir qualitativament cada situació personal, familiar, grupal.
- Proporcionar aquells elements que els usuaris requereixen a l'objecte de tenir vies de solució als seus problemes.
- Evitar derivacions innecessàries a altres serveis.
- Facilitar i canalitzar l'accés als serveis existents.
- Donar informació a grups, entitats, associacions,... que la requereixin.

Les demandes es realitzen a l'**Assistent Social**, que es pot trobar a l'**Ajuntament de Porreres**, Plaça Espanya, 17. L'atenció al públic és el **dilluns i dimecres de 16'30 a 19'00 hores**.

La Regidora de Serveis Socials
Francisca Palerm Gornals

L'Assistent Social
Julia Viedma

Aquest testament notarial de 1821, mostra com la nostra llengua es començà a degradar mica a mica de 1815 ençà amb el decret de Nova Planta.

Aquest text ha estat ofert per Marcel Sastre Llodrà.

En nom de la Santissima é individua Trinidad. Com sia de fee que tota humana creatura ha de morir é incerta la hora y diga Isaias: dispon de los teus bens, per que morirás: Per esto jo D. Salvador Valls de Padrina, natural de la vila de Felanitx, y habitador dins el seu terme, fill de D. Juan, difunt, y de Dona Catalina Rosa Mora, vivent, conjugues, estant corporalment malalt, de cuya malaltia tem el morir, trobantme però, per la divina gracia, en mon sa enteniment, integra memoria y clara loquela (de lo qual y del seu conaxement jo el Notari don fee) he deliberat ordenar la meua obra pia, y á continuació mon ultim testement: Y en execució de lo primer, encoman la meua Anima en mans de Deu Nostro Señor, qui de no res la va crear, y mon cadaver, á la terra de que fonch format, manant sia sepultat en la Parroquial de dita vila: Que la forma y solemnidat del meu funeral, exequias, y enterro, sian axi com las dispondrán los marmasors: Que per una vegada solament, se donen per amor de Deu, para la conservació de los Llochs pios de Jerusalem y Terra Santa, deu sous; y per son dret Parroquial, al Reverent Rector ó Vicari, de cuya Iglesia saré parroquia quant moriré, cinch sous, moneda mallorquina: Y que en sufragi de la meua anima sian celebradas sicientas misas resadas, á voluntad y disposició de Dona Catalina Rosa Mora, la meua Mare, de Don Juan Valls de Padrina mon germá, del Doctor Don Pere Antoni Mora, Prevere, mon Onclo maternó, y Don Andreu Pou, Prevere mon amich, als quals nombro Marmasors, y de esta obra pia executors.—Y pasant al otorgament de lo segon: Si succeit mon obit, se trobaran una ó mes memorias, firmadas, ó de la meua mà, ó de mà de mon Confesor, ó de mà del present Notari, que contenguen lligats, ó altres cosas perteynents á la meua última disposició, man que las tals memorias, se teuguen per part de este testement, y que el seu contesto sia observat integra é inviolablement.—Nombro tutors y Curadors ad bona de tots los meus fills axi mascles, com famellas, llegitims y naturals, que en edat menor me sobreviurán, á la dita Dona Catalina Rosa Mora la meua Mare, al dit D. Juan Valls de Padrina, mon germá, y á Don Juan Obrador Rossells, mon cusi, cuyos encarrechs, axi tots junts, com cada un de ells en perticular han de poder exercitar sens confirmació discerniment ni autoridad de Jutge: y los suplich que tots ells, en el desempeño de estos encarrechs, sempre proceiscan ab consulta y parer del doctor Don Pere Antoni Mora Prevere, mon Onclo maternó, de cuya inteligencia, y probidat tench la major confianza, y de ell esper que procurará á mos fills una decent educació.—A las personas agraciadas por las Corts generals, extraordinarias de España mediant decret de tres Maig, y ayy mil vuitsents y onse, lleix en quant menester sia para la validad del present testement dotse reals de velló una volta tantum.—A Don Salvador, á Dona Catalina, y á Dona Maria Angela Valls de Padrina, mos fills, á mi y á Dona Maria Morey quondand me muller comuns, per dret de institució, y per tota part de heretat, y llegitima sobre mos bens, are y en lo venidor á los mateixos pertaíent, lleix á cada qual de ells dos mil lliures, moneda mallorquina, una volta tantum, ab cuyas dos mil lliuras, moneda mallorquina, que á cada qual de los dits D. Salvador Dona Catalina y Dona Maria Angela mos fills lleix, hereus meus particulars los instituesch y fas: y ells á mi premorts ab infants llegitims y naturals, instituesch á estos in stirpem et non in capita: Y es la meua voluntad que cada un de estos mos tres fills, copia en diner efectiu las dos mil lliuras que li lleix dins el términi de tres ayy, y ha de comensar á contar el dia en que ells pendrán estament.—A Don Juan Valls de Padrina, mon fill, á mi y á la dita Dona Maria Morey quondam me muller comu, y á tots los meus fills axi mascles com famellas llegitims y naturals postumos y de aquí en evant naxadors per dret de institució y per tota part de heretat y llegitima sobre mos bens are y en lo venidor á los mateixos pertaíent, lleix á cada qual de ells cinch sous moneda mallorquina, una volta tantum, ab los quals hereus meus particulars los instituesch y fas: Y ells á mi premorts ab infants llegitims y naturals instituesch á estos in stirpem et non in capita.—A dona Catalina Rosa Mora la meua Mare, si jo li premoriré sens infants, lleix á cautela tansolament y en quant menester sia para la validad del present testament per dret de institució, y per tota part de heretat y llegitima sobre mos bens: are y en lo venidor á ella pertament, cinch sous moneda mallorquina, una volta tantum, ab los quals hereva meua particular la instituesch y fas.—Y pagat y cumplidament satisfet tot lo antescrit y todas las meuas obligaciones que despues de la meua mort aparexerán en tot los remanents bens meus mobles é inmuebles, drets, veus, créditos y accions, presents y futurs, instituesch per mon hereu universal propietari, al dit D. Juan Valls de Padrina, mon fill, y succeida la seua mort, al seu fill mascle major: Y si el dit Don Juan mon fill moriré en pupillar edad, ó seus fill mascle, sustituesch y hereu meu universal propietari fas é instituesch al dit D. Salvador Valls de Padrina mon fill, y succeida la seua mort, al fill mascle major del mateix D. Salvador mon fill: Y si los dits Don Juan y Don Salvador, mos fills, morirán en pupillar edad, ó sens fill mascle, sustituesch las meuas fillas, ó los infants de las mateixas mes fillas. Y per quant alguns de mos progenitors fundaren de los seus bens varios fideicomisos, de los quals som jo actual y efectiu detentor, si me es permés elejirme sucesor dels tals fideicomisos, are para despues de la meua mort elegesch y nombro sucesor uni-

versal dels mateixos fideicomisos, al antedit D. Juan Valls de Padrina. mon fill, y ell á mi premort, al seu fill mascle major que me sobreviurá; vuy però que la meua Mare sia usufructuaria dels bens compresos en dits fideicomisos, desde quant jo moriré, fins que mon hereu universal propietari pendrà estament: y oblich á dits mos hereus universals, á que mantenguen, calsen y vesten, bons y malalts be y desentement de tot lo necessari, segons el meu caracter á tots los meus fills y fillas que me sobreviurán tot el temps que estos mos fills y fillas estarán sens estament, y treballant los mateixos mos fills y fillas sempre que puguen y conforme la seua calidat, á favor de qui los alimentarà: Y si los meus fills mascles voldrán seguir carrera litteraria man que fins hagen cumplit la edad de veint y cinch añys sian mantanguts en las escuelas menors y majors, á costas de los productes de la meua heretat: Y si algun, ó alguns de los meus fills mascles voldrán eser Ecclesiastichs y para eser promoguts als Sagrats Ordes necessitarán de titol patrimonial, deurá otorgar á son favor mon hereu universal las donacions necessarias para la formació dels tals titols, y respecta de que la predita Dona Maria Morey, quondand me Muller, mori intestada, y los seus bens que ella deixá son la mitad de una posesió denominada Son Cifre, part de unas casas y corral que se anomenan Can Morey, situadas dins la Vila de Artá, sis cortons de camp y viña, que foren de Antoni Obrador Covas, situats en el distrite de la Cova, dos cantaranos, varias alacas do or y de plata, diferents robas, y mil lliures moneda mallorquina que en diner efectiu jo havia rebut y vaix deixar prestadas á D. Pere Bennaser de Bonnaba, y encare las deu; volent jo que de estos bens no tengue cosa alguna el dit Don Juan Valls de Padrina, mon fill, y que tots estos bens sian de los dits Don Salvador, Dona Catalina y Dona Maria Angela Valls de Padrina també fills meus, entre estos mos tres fills los dividesch, de la manera que es segueix: A saber: Que el dit Don Salvador mon fill, ha de tenir los referits sis cortons de camp y viña que foren de Antoni Obrador Covas, situats en el distrite de la Cove, y las mencionadas mil lliuras moneda mallorquina, que jo vaix deixar prestadas á Don Pere Bennaser de Bonnaba, y encare las deu: Y las ditas Dona Catalina y Dona Maria Angela mes fillas han de tenir per igual la espresada mitad de la posesió denominada Son Cifre, la referida part de las sobreditas casas y corral que se anomenan Can Morey, situadas dins la Vila de Artá, los predits dos cantaranos, y las alacas de or, y de plata y robas que eran de la seua Mare: Y si alguna de las ditas Dona Catalina y Dona Maria Angela mes fillas morirá en pupillar edat, vuy que la part de la que axi morirá vaje á la altra: Y esent la meua voluntat que esta la mena disposició tengue efecte y sia cumplida en totas las seuas parts, á este fi solament lleix cinch sous moneda mallorquina, per dret de institució y per tota part de heretat y legitima paterna, á cualsevol de los dits Don Juan, Don Salvador, Dona Catalina y Dona Maria Angela mos fills, qui en tot y per tot estar y pasar no voldrá per lo dispost per mi en este mon testament. —Aquesta es la meua darrera voluntat, la cual aprovo, ratifich y confirmo y la mateixa valer vuy per via y dret de testament, y si axi valer no podrá, vuy valga per via y dret de Codicils, ó de donació per causa de mort, ó com millor de dret ó consuetud podrá valer, y perpetuament tenir forsa y valor de última y suprema voluntat: A cuyo fi revoch y anullo totas las meuas últimas disposicions, per mi antes de are ordenades, perque de totas ellas me penet, á excepció de esta, que es mon darrer voler: La cual ha de quedar secreta entre Deu Nostro Señor, el Notari receptor y jo fins que mon cadaver será sepultat. —Axi lo otorgá el nominat Don Salvador Valls de Padrina, testador, en una casa situada en el distrite de Son Valls del terme de la Vila de Felanitx, Reyne de Mallorca, el dia vint y un del mes de Agost del any del Naxament del Señor mil vuitsens vint y un, esent presents per testimonis á ello cridats, y per boca propia del testador rogats, de cuyo ruego don fee, el doctor Don Joaquin Verd, Rector de la Parroquial de dita Vila, y Don Sebastiá Nicolau, Prevere, Don Leonart Estelrich, Cirurgiá, Fransesch Bauzá fill de Gabriel, Miguel Mas de Fransesch, Miguel Mestre de Pere Juan, y Pere Juan Mestre de Miguel, de dita Vila visins: Y si be el testador espresá saber escriurer, no lo firmá perque asegurá no poder, á causa de patir summa debilidad de polsos, y lo firmá á ruego del mateix testador, un dels testimonis, devant de mi de que igualment don fec.—Leonart Estelrich.—Devant de mi.—Miguel Juan de Padrinas Nott.

Mori este testador á quince Octubre y any mil vuitsens vint y un, y vaix donar nota de la seua obra pia: y de esto don fee.—Miguel Juan de Padrinas Nott.

En la prescitada Vila de Felanitx, el dia devuit del mes de Octubre del any mil vuitsens vint y un, yo el Notari infrascrit, esent testimonis Don Jaume Bennaser, Prevere, y Don Miguel Bordoy, de esta Vila visins vaix publicar el testament precedent, present y el mateix publicar requirient Don Andreu Pou, Prevere: Y para que const, lo pos per fee.—Miguel Juan de Padrinas Nott.

Miguel Juan de Padrinas Nott

Una macropresó a Mallorca!!!

Suposam que molts de vosaltres, lectors de Foganya, coneixeu la polèmica existent sobre la possible construcció d'una presó amb capacitat per més de mil reclusos i 50 hectàries d'extensió als municipis de Santa Maria del Camí o de Marratxí. Si no és així, vos volem comunicar que hem rebut informació des de la revista Coanegra sobre aquest projecte: un escrit del Batle de Santa Maria i un altre de la coordinadora que s'ha creat per lluitar en contra d'aquesta altra amenaça a la nostra illa.

Ens sap greu no tenir espai per publicar ambdós escrits on s'exposen clarament els inconvenients i les conseqüències negatives (ambientals, socials, econòmiques,...) que això pot suposar per Mallorca. No obstant, crec que són ben evidents. Si qualcú està interessat en llegir-ho, està a la vostra disposició.

Per acabar, només dir que ja és ben hora que els mallorquins ens moguem un poc i deixem sentir la nostra veu a Madrid. Quan es tracta d'hospitals o escoles no pensen en nosaltres i ara que han de fer presons, ja han planejat construir-ne una aquí. Ja està bé de fer-nos la punyeta!

Redacció

ASSESSORIA LABORAL I SEGURETAT SOCIAL

JAUME VIDAL BAUZA GRADUAT SOCIAL COL. 298

**ASSESSORAMENT A L'EMPRESARI,
TREBALLADOR I PENSIONISTA**

REPRESENTACIO GRUP ASSEGURADOR

 MAPFRE

SEGURS GENERALS: VEHICLES, VIVENDA, ACCIDENTS, COMERÇ, ETC.

PLA OBERT DE JUBILACIO

Nationale-Nederlanden

C/ DES VENT, 6. TF. 16.80.38 (HORABAIXES)

L'Escola de Música de Porreres dirigida i recolzada pel Patronat del seu nom, és una de les primeres que formaren part de la Xarxa d'Escoles de Música de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, estesa a molts de pobles de les nostres Illes.

De l'Escola n'han sortit la pràctica totalitat de joves músics de la nostra vila i que exerceixen el seu ofici o afició musical a molts i variats llocs i agrupacions: Banda, grups de la nomenada música lleugera, agrupacions folklòriques i de jazz, i també, si bé de forma esporàdica, en orquestres simfòniques.

Enguany l'Escola comença una nova etapa amb la implantació de la nova ordenació dels estudis no universitaris que també afecta als estudis musicals. És la coneguda L.O.G.S.E. -Les novetats més importants que aquesta llei suposa per a la nostra Escola són: a) L'exigència de qualitat i, b) la flexibilitat.

Lo qual s'oposa que l'Escola ha d'esser un reflexe i un suport a la realitat en la qual està, és a dir, al poble de Porreres.

L'oferta que l'Escola avui pot fer, és ampla i variada, i no mancada de qualitat. Si bé els presuposts de les despeses fermen un poc els desitjos de major volada que tenim tots els que estam, d'una manera o altra, relacionats i interessats en la formació musical de la nostra població. Les matèries que podeu estudiar i practicar a l'Escola de Música són les següents:

ESCOLA DE MÚSICA VOS INFORMA

-LLENGUATGE MUSICAL (abans li deiem Solfeig i teoria de la Música) des de nivells de iniciació (6 anys).

-PIANO, també a partir de les primeres passes. -CANT, cursos 3r i 4t.

-INSTRUMENTS DE VENT, com és ara: FLAUTA TRAVESSERA, CLARINET, OBOË, SAXOFÓ, TROMPETA, TROMBÓ, TUBA, TROMPA, BOMBERDI, etc.

-GUITARRA. Seguint mètodes bassats en coneixements musicals, i qualsevol sigui la finalitat dels estudis que cada estudiant se proposa.

La normativa vigent ens obliga -i ja era hora!- a la formació dins l'Escola mateixa, de grups instruments i vocals, amb la qual cosa l'aprenentatge de la cultura musical serà més agradable i atractiva: aprendre per practicar!

ESTRUCTURACIÓ DELS ESTUDIS DE LA MÚSICA

A - GRAU ELEMENTAL: QUATRE ANYS (des dels vuit als dotze d'edat).

Estudis de: Llenguatge Música (abans en deiem Solfeig).

Instrument (Classe individual i col·lectiva)

Cant Coral (als dos darrers anys del cicle)

Obligatòria la formació i la participació en grups Instrumental i Vocal (Cantoral)

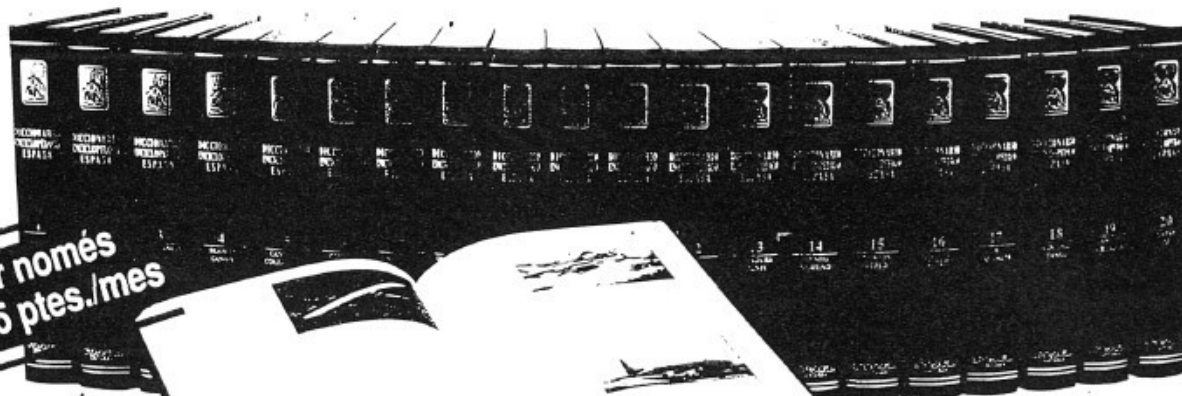
B -GRAU MITJÀ: SIS ANYS en TRES CICLES DE DOS ANYS CADA UN.

A més del augment considerable de les assignatures, també se contempla com matèria obligatòria la classe setmanal de piano complementari per a tots els estudis de qualsevol instrument (excepte el Clave).

INVERTEIXI EN CULTURA PER A TOTA LA FAMÍLIA

NOU DICCIONARI ENCICLOPÈDIC ESPASA

Amb traduccions a l'anglès, francès, alemany i italià

Per només
3.985 ptes./mes

*Tot el
que cal saber*

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

CRÈDIT CULTURAL

Preu del
Diccionari Espasa ..... 180.000 ptes.

Preu Especial
clients SA NOSTRA ..... 77.730 ptes.

ESTALVI DEL 57% ... 102.270 ptes.

Facilitats de pagament: 6.000 ptes. d'entrada
inicial i 18 terminis de 3.985 ptes.

Per la compra del Diccionari Enciclopèdic ESPASA
rebrà, **COMPLETAMENT GRATUIT**,
aquest útil regal per a tota la família.

**Un fantàstic joc de tres bosses
i una maleta de viatge i sports.**
A "SA NOSTRA" Caixa de Balears
pensem en el futur de tota la família.

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

C -GRAU SUPERIOR. Cap a l'especialització.

Alguns punts que convé tenir en compte:

1- Les escoles no donaran títols dels estudis cursats. Aquesta competència és exclussiva dels Conservatoris.

2- La mateixa llei preveu l'accès d'alumnes, a qualsevol grau, als Conservatoris mitjançant unes proves ja previstes en la mateixa llei.

3- La nova ordenació no afecta a tots els nostres alumnes. Tant sols als dels dos primers cursos.

Si és per tú un gust FER MÚSICA o te plantetjes el teu futur lligat a la pràctica de la música, no ho dubtis, formalitza la teva inscripció a L'ESCOLA DE MÚSICA.

Informa't a la mateixa Escola (Ajuntament) de les possibilitats cursos i professors.

T'hi esperam!

ILLA DE MALLORCA MUNICIPI PORRERES LLOC BARRI
 LOCALITZACIÓ Carrer Jaume I nº 67 DENOMINACIÓ/NS Molí d'En Pallisa
 AUTOR/S EPOCA/QUES

ESTAT DE CONSERVACIÓ	A	B	C	BO MEDIOCRE DOLENT	BUC	A	B	C	PARTS ANEES	A	B	C	COBERTES	A	B	C	INTERIOR	A	B	C	HUMITATS	A	B	C	RESTAURACIONS REALITZADES	3/4	1/4	GRAU DE PROTECCIÓ IPCE

UTILITZACIÓ ACTUAL PROTECCIÓ LEGAL

UTILITZACIÓ PROPOSTA PROTECCIÓ PROPOSTA

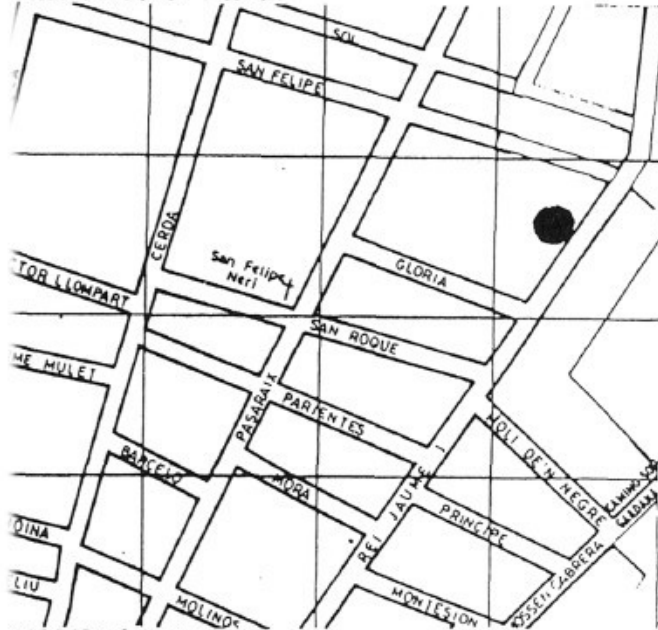
DESCRIPCIÓ Torre de molí amb base rectangular, tres naus paral·leles a la façana, amb voltes. La torre en el centre resseguda damunt una base quadrada amb volta que le cobreix. Torre sencera ben conservada. Accés a la torre per damunt l'envelador. Brancala^{da} del portal de marès d'una peça. Restes de les edificacions amb estat ruïnós. La part de la primera crugia que dona l'accés al molí és de volta per aresta. La segona i tercera nau són de major altura i l'accés se realitza per la coberta de la primera. La escala exterior fou enderrocada.

CONTEXT

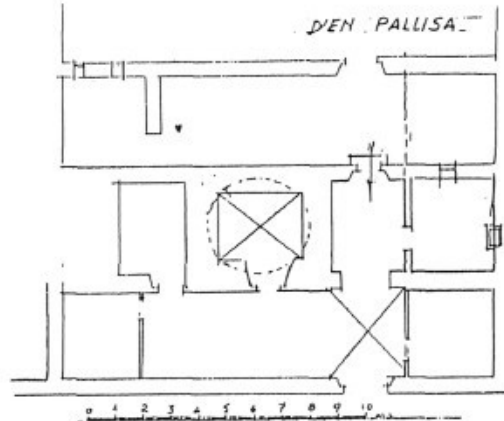
Nucli urbà

CONTINGUT

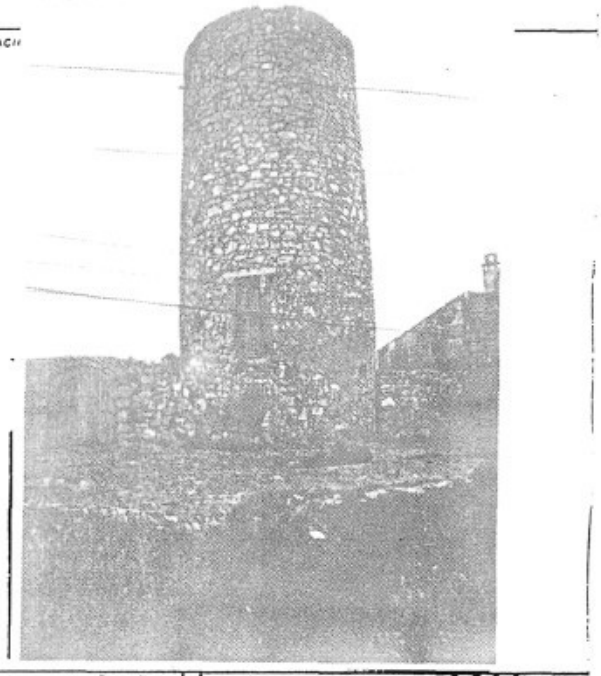
ROQUIS D'EMPLACAMENT I CONTEXT

CROQUIS D'IDENTIFICACIÓ GRÀFICA

IDENTIFICACIÓ

OBSERVACIONS

REDACTADA Antonio Arcas DATA 1990
 CONTROLADA DATA
 REVISADA DATA

Jugam a Truc?

Des que començà a organitzar-se el famós torneig de truc de les Balears, els porrerencs hi han prèrs part amb ganes i il·lusió.

Per quint any consecutiu tornam començar i vos convidam desde el Bar "La Sirena".

Fan possible aquest torneig els grans jugadors que tenim a Porreres, no oblidem la molta acceptació de l'any passat, sols recordar que hi havia quaranta jugadors de totes edats i condició, els més joves des dels 17 anys.

Des de "FOGANYA" en Mateu i na Maruxa, agraïm a tots els participants el companyerisme i deportivitat amb que es feren les partides.

Enguany introduim la novetat amb un grup limitat fins a 21 anys ja que els més joves són una mica refractaris a jugar amb els més veterans.

Les dues parelles millor classificades del grup, passaran directament a les semifinals, per després competir amb parelles d'altres pobles.

Ens adelantam a l'organització general convidant-vos a tots els que volgueu participar com a jugadors i/o com a col·laboradors, passeu pel Bar La Sirena i ho comuniquem.

ELS TRUQUERS

En el marc de la
Campanya de
Normalització Lingüística

PROMOGUT PER L'AJUNTAMENT DE PORRERES-OBRA CULTURAL BALEAR

INICI DE CURSET DE CATALÀ A PORRERES

AJUNTAMENT DE PORRERES

OBRA CULTURAL BALEAR

INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ A L'AJUNTAMENT. HORES D'OFICINA.

Molins de sang.

per ANTONI ARCAS.

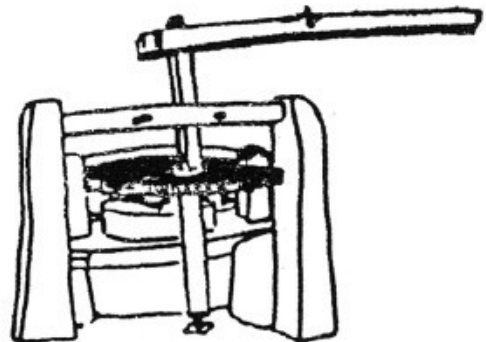
(continuació)

Pel que fa als molins de sang, quan s'esdevé la suposició del seu funcionament ens desperta en la imaginació el record de les també desaparegudes sínies, doncs la seva font d'energia també és animal, tot i que la seva finalitat fos una altra distinta.

A més dels molins de sang estrictament fariners, n'hi havia d'altres destinats a altres fins, com són: el del terrissaire per a l'estorcinament de l'argila per facilitar el pastat amb l'addició de l'aigua necessària i així obtenir el fang que esdevindrà emmotllat en les múltiples i variades formes que abasta la terrisseria; o el "trull" o molí de les tafones per el premssat de l'oliva i l'obtenció de l'oli vegetal tan necessari com usat en la cuina mallorquina. Una mostra la teniu a Mancor de la vall, a Turixant, avui dia convertit en un agradable restaurant, en el que es conserva en una sala, l'arcaic tipisme mallorquí (així com també la seva especialitat en plats característics de la nostra terra), tan és així que en una de les seves sales menjadors encara existeixen dos molins de sang: el fariner, que si bé no es troba tal i com l'usaven els avantpassats dóna una idea de la seva concepció i el de l'oliva que encara està més complet. A la mateixa sala, al fons, l'estable per l'estada de les bèsties.

Quant als molins fariners d'aigua, poc se n'ha escrit, a més que són escassos alhora la seva conservació ha esdevingut precària puix que el poc que d'ells resta consisteix en les obres de fàbrica, generalment en runes, que mostren la desviació del canal per dirigir-lo al lloc on s'obtidria una major empenta a les pales de la roda, que amb la seva transmissió de força a les moles exercia el mateix ofici que els de sang i posteriorment els de vent. La

denominació de les peces o elements que els constitueixen són idèntics. Aquests molins foren escassos, com també escassos són els corrents d'aigua a Mallorca. Hi ha restes d'un d'ells en un punt d'una siquia, anomenada el Torrent, que discorr al llarg del perímetre urbà de Porreres, que, a causa de ser la seva pendent escassa, va haver de modificar-se gradualment fins a donar-li un "salt" amb la diferència de cotes capaç de moure la roda, que imaginam que es feia per la seva part inferior a causa precisament d'aquesta falta de pendent. D'aqueix molí com també d'altres, no en queden més restes que una part de la seva obra de fàbrica i quant a la maquinària tan sols per tradició oral es coneix i s'albira. Avui en dia, en molt poques ocasions flueix aigua per aquesta siquia que compleix la misió de drenar els terrenys veïnats quan les pluges són més abundants. Esdevindrà cert que la pluviositat és avui en dia molt inferior que en els anys dels nostres padrins?.

2 FORMULES BÀSIQUES DE PASTA DE BUNYOLS

PASTA AMB CERVESSA:

INGREDIENTS:

- 150 gr. de farina
- 1 ou
- 1 cullerada d'oli
- 1 botellí de cervesa i sal

Mescli la farina amb el vermell d'ou, l'oli i la cervesa. En el moment de preparar els bunyols afagesqui-li els blancs d'ou a punt de neu fort.

PASTA LLEUGERA:

INGREDIENTS:

- 100 gr. de farina
- 2 blanc d'ou, aigua i sal

Mescli la farina amb una cullerada petita de sal i l'aigua necessària perquè torni una pasta espessa. Deixi-la reposar i afagesqui-li els blancs d'ou a punt de neu fort. Fregesqui amb molt d'oli calent.

PENSAMENT

Si ajud a una sola persona a tenir esperança, no hauré viscut en và.

ACUDIT

Un foraviler durant una ronda pel seu hort, va veure a un al·lot enfilat a una pomera.

-EH! al·lot, ja ho diré a ton pare ja quan el vegi...

L'al·lot aixeca els ulls exclamant -Ho sentiu mon pare, aquí baix hi ha un homo que vos demana!

CONSELL

Quan un rotulador comença a perdre color, banyau sa punta amb vinagre.

SALÓ DE BELLESA I PERFUMERIA

MARGALIDA BARCELÓ

Carrer Lluna, 12 - Tel. 64 70 70 - PORRERES

CATHIODERMISTA - QUIROMASAJISTA

FACIAL

MAQUILLATGE
TRACTAMENT DE CUTIS
HIDRATACIÓ
ACNE
FLACCIDESA CUTANIA
ANTIRUES
PEELING
MASSATGE FACIAL
DRENATGE LIMFÀTIC
TRACTAMENTS ESPECIALS

CORPORAL

DEPILACIÓ
DEPILACIÓ ESPECIAL;
PELLS DELICADES
DEPILACIÓ ELÈCTRICA
AGULLA I PINÇA
TRACTAMENT CELLULITIS
FLACCIDESA
PLAQUES ELÈCTIQUES
GIMNÀSTICA PASSIVA
MASSATGES CORPORALS

* El més complet servei per a la dona

FORAVILA

Es camp és meravellós
per un que el pot contemplar,
però un que l'ha de suar
es molt trist i dolorós.
Lo dolent sempre bo va
i a lo bo li costa créixer,
per això se gent se queixa
que no dona per menjar.
Es que fa feina an es camp
tot l'any ha de "pelear"
i quan va per fer es balanç
no li queda ni per pa.
Ses garroves aquest any
més o menys poden anar,
i també tenim ametlles
que no val la pena espolssar.
De sa vinya que en direm?
tota l'haurem d'arranacar
i si volem menjar un reïm
ben car l'haurem de pagar
així que lo que hem de vendre
tot ho haurem de regalar.
Si voleu un consell meu,
pot ser vos agradarà:
Vos comprau una canyeta
i vos n'anau a pescar,
i si teniu un poc de sort
peixet podreu dinar.

Magdalena Melià Matas

*Pens el que he fet,
i no he fet res,
pens el que he estat,
i no he estat res.*

*Pens en els demés i plor:
-Per qué això?
el món no és món,
la vida no és vida, sino existència.*

*Vull viure i ser feliç,
-Com fer-ho?
Si jo no puc, com podran els altres?
Simplement no poden,
simplement no puc.*

*Just cal esperar,
el que ha de venir ja vindrà.*

CATERINA ARMERO MELIÀ

TALLER

BOSCH MARTI

MECANICA

CHAPISTERIA Y PINTURA

**C/. Mayor, 138 - Tel. 64 75 73
PORRERAS (Mallorca)**

Glosat de'n PEP

Es ciutadà i es pagès
tots se queixen i amb motiu,
perquè per arribar a s'estiu
haurem de fer molt s'espès,
ja que el que manda ha promès
es fer-nos treure es lleixiu
i encara en Felipe diu:
Tot va bé, no passa res!.

Tenim s'Expo de Sevilla
i creuen ets estrangers
que per tot sobren doblers
i no és tot or lo que brilla,
per ells és cosa sencilla
pujar els impostos un poc més
i tant empreses com obrers,
se queixen en aquesta Illa.

Si haguessen administrat
bé es doblers quan n'hi havia,
Espanya no se voria
avui en tan mal estat,
s'espanyol hagués disfrutat
des progrés de cada dia,
i pentura s'economia
per temps s'hagués arreglat.

En canvi varen votar
pensant que se compondria
i s'ha espanyat de cada dia
i ara ja és mal d'arreglar
i sa culpa l'han de donar
a n'es que mos va tirar
enterra s'economia.

No vull xarrera més d'imposts,
perquè no compondrem res,
si vols fer riure es pagès
xerra-li dels albercocs,
que poc guanya si en té pocs
i si en té molts no guanya res.

Si voleu fer confitura,
d'enterra els heu d'aixecar
perquè es collits en sa mà
són per tirar a sa "bassura"
si això dura per ventura
es pagès se salvarà
perquè ho fan per ajudar
un poc a s'agricultura.

Tot lo més petitoneu
això se va aprofitar
i ara se podrà donar
sense perdrer-hi, a bon preu
i pentura donarà peu
que en el dia de damà
poguem començar a exportar
an es Mercat Europeu.

Un que té albercoquers
va dir: sa ganància és poca
esquitxant te treus sa moca
perquè te surtin fruites,
i no ho paga comprar paners
i me pens que lo que me toca
és tallar-los a sa soca,
perquè no en facin més.

Un temps quan feien saquers,
rics i pobres treballavén
per guanyar quatre doblers
i per Sant Roc les gastaven
i an el que no li bastaven
perquè ne volien més
fent quatre horettes d'accés
en gastava i n'hi sobraven.

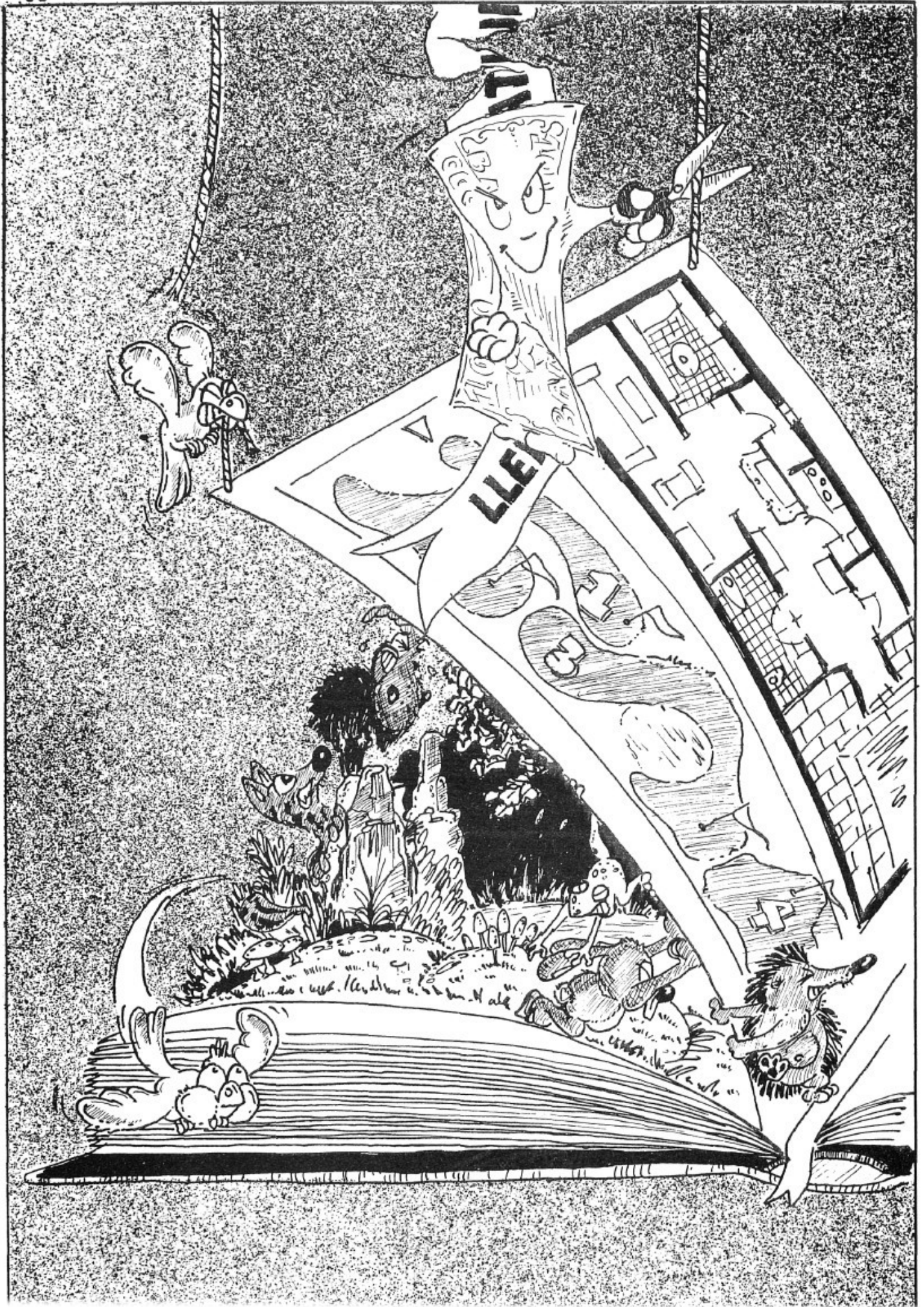
Es Batle enguany s'ha lluit
per ses festes de Sant Roc
cosa que no fan per cap lloc
que tot sigui gratuït,
es jovent s'ha divertit
bastant i ha gastat poc
manco mal que s'albercoc
amb això no hi ha influït.

Es senyor de ses graveres
més grans que hi ha a Son Amat,
poc temps va ser proclamat
per ser batle de Porreres
de nom JOSEP ROIG SALLERES;
i enguany mos ha demostrat
que de bon cor ha estimat
el seu poble de Porreres.

Per lo tant si l'any que vé
s'Ajuntament ho fa igual
no importarà anar a jornal
ni tampoc an es saquer,
ja que ho podem passar bé
sense que costi un real.

JOSEP MARTORELL.

POSSESSIÓ DE SON NEBOT una de les poques que encara es cuiden i es conserven amb tota la seva rustiquesa pagesivola encantadora i plena de recons entrenyables, que val la pena immortalitzar per tal, es recordi damà com eren les coses entany.

Una de les cuines de son Nebot, en tornar-hi vos na posarem una altre.